

TASNİF DIŞI

**TÜBİTAK BİLGEM
KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ**

**YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ
SERTİFİKA İLKELERİ VE UYGULAMA ESASLARI**

Doküman Kodu

YON.01.08

Revizyon No

01

Revizyon Tarihi

24.04.2024

TASNİF DIŞI

REVİZYON GEÇMİŐİ		
Revizyon No	Revizyon Nedeni	Revizyon Tarihi
00	İlk Çıkıő.	26.04.2022
01	ÖKC sertifikası verilen kök ve alt kök sertifikalarının algoritma detayları verildi. Doküman genelinde düzenlemeler yapıldı.	24.04.2024

İÇİNDEKİLER

1	Giriş	9
1.1	Genel Bakış	9
1.2	Doküman Adı ve Tanımı	9
1.3	Sistem Bileşenleri	9
1.3.1	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı	9
1.3.2	Kayıt Birimleri	10
1.3.3	Sertifika Sahipleri	10
1.3.4	Üçüncü Kişiler	10
1.3.5	Diğer Bileşenler	10
1.4	Sertifika Kullanımı	10
1.4.1	Uygun Olan Sertifika Kullanımı	10
1.4.2	Sertifika Kullanımının Sınırları	10
1.5	İlke ve Uygulama Esaslarının Yönetimi	10
1.5.1	Doküman Yönetimi	10
1.5.2	İletişim Bilgileri	10
1.5.3	Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esaslarının İlkelere Uygunluğunu Belirleyen Kişi	11
1.5.4	Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esasları Onay Prosedürleri	11
1.6	Tanımlar ve Kısaltmalar	11
1.6.1	Tanımlar	11
1.6.2	Kısaltmalar	12
2	Yayımlama ve Bilgi Deposu	13
2.1	Bilgi Depoları	13
2.2	Sertifika Hizmeti ile İlgili Bilgilerin Yayımlanması	13
2.3	Yayım Sıklığı ve Zamanı	14
2.4	Erişim Kontrolleri	14
3	Kimlik Belirleme ve Doğrulama	14
3.1	İsmlendirme	14
3.1.1	İsim Alanı Tipleri	14
3.1.2	Kimlik Bilgilerinin Teşhise Elverişli Olması	14
3.1.3	Sertifika Sahibinin Takma İsim veya Lakap Kullanması	15
3.1.4	Farklı İsim Alanı Tiplerinin Yorumlanması	15
3.1.5	Kimlik Bilgilerinin Tekilliği	15
3.1.6	Markanın Tanınması, Doğrulması ve Rolü	15
3.2	İlk Kimlik Belirleme	15
3.2.1	İmza Oluşturma Verisine Sahip Olmanın Kanıtlanması	15
3.2.2	Kurumsal Kimliğin Belirlenmesi	15
3.2.3	Kişisel Kimliğin Belirlenmesi	15
3.2.4	Doğrulanmayan Sertifika Sahibi Bilgileri	15
3.2.5	Yetkinin Doğrulması	15

3.2.6	Uyum Kriterleri	16
3.3	Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama	16
3.3.1	Olağan Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama	16
3.3.2	İptal Sonrası Yeni Sertifika Talebinde Kimlik Doğrulama	16
3.4	Sertifika İptal İsteğinde Kimlik Doğrulama	16
4	İşlemsel Gerekler	16
4.1	Sertifika Başvurusu	16
4.1.1	Sertifika Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	16
4.1.2	Kayıt İşlemleri ve Sorumluluklar	16
4.2	Sertifika Başvurusunun İşlenmesi	17
4.2.1	Kimlik Tanımlama ve Doğrulama İşlevlerinin Yerine Getirilmesi	17
4.2.2	Sertifika Başvurusunun Kabul veya Reddi	17
4.2.3	Sertifika Başvurusunun İşlenme Zamanı	17
4.3	Sertifikanın Oluşturulması	17
4.3.1	Sertifika Oluşturulmasında ESHS'nin İşlevleri	17
4.3.2	Sertifika Oluşturulması ile İlgili Sertifika Sorumlusunun Bilgilendirilmesi	17
4.4	Sertifikanın Kabul Edilmesi	17
4.4.1	Sertifikanın Kullanıma Açılma Biçimi	17
4.4.2	Sertifikanın ESHS Tarafından Yayımlanması	17
4.4.3	Sertifikanın Oluşturulmasının Diğer Bileşenlere Duyurulması	17
4.5	Sertifikanın ve İmza Oluşturma Verisinin Kullanımı	17
4.5.1	Sertifika Sorumlusunun Sertifika ve İmza Oluşturma Verisini Kullanımı	17
4.5.2	Üçüncü Kişilerin Sertifika ve İmza Doğrulama Verisini Kullanımı	18
4.6	Sertifika Süresinin Uzatılması	18
4.7	Sertifikanın Yenilenmesi	18
4.7.1	Sertifikanın Yenileme Koşulları	18
4.7.2	Sertifika Yenileme Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	18
4.7.3	Sertifika Yenileme Başvurusunun İşlenmesi	18
4.7.4	Sertifika Yenileme ile İlgili Sertifika Sorumlusunun Bilgilendirilmesi	18
4.7.5	Sertifika Yenileme Sonrası Kabul Koşulu	18
4.7.6	Sertifika Yenileme Sonrası Sertifikanın Yayımlanması	18
4.7.7	Sertifika Yenilemenin Diğer Tarafalara Duyurulması	19
4.8	Sertifikada Bilgi Değişikliği	19
4.9	Sertifikanın İptali ve Askıya Alınması	19
4.9.1	Sertifikanın İptal Edildiği Durumlar	19
4.9.2	Sertifika İptal Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	19
4.9.3	Sertifika İptal Başvurusunun İşlenmesi	19
4.9.4	İptal İsteği Ertelenme Süresi	19
4.9.5	İptal İsteğinin İşlenme Süresi	19
4.9.6	Üçüncü Kişilerin Sertifika İptal Durumunu Kontrol Gerekliliği	19
4.9.7	Sertifika İptal Listesi Yayımlama Sıklığı	20
4.9.8	Sertifika İptal Listesi Yayımlama Gecikme Süresi	20

4.9.9	Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Hizmeti.....	20
4.9.10	Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Kontrol Gereksinimi.....	20
4.9.11	Diğer Sertifika Durum Bildirim Yöntemleri.....	20
4.9.12	İmza oluşturma Verisinin Güvenliğini Yitirmesi Durumu	20
4.9.13	Sertifikanın Askıya Alındığı Durumlar	20
4.9.14	Sertifika Askıya Alma Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	20
4.9.15	Sertifika Askıya Alma Başvurusunun İşlenmesi	20
4.9.16	Askıda Kalma Süresi.....	20
4.10	Sertifika Durum Servisleri	20
4.10.1	İşletimsel Özellikleri.....	21
4.10.2	Servisin Erişilebilirliği.....	21
4.10.3	İsteğe Bağlı Özellikler	21
4.11	Sertifika Sahipliğinin Sona Ermesi	21
5	Yönetim, İşlemsel ve Fiziksel Kontroller	21
5.1	Fiziksel Güvenlik Denetimleri	21
5.1.1	Tesis Yeri ve İnşaatı.....	21
5.1.2	Fiziksel Erişim.....	22
5.1.3	Güç Kaynağı ve Havalandırma	22
5.1.4	Su Baskınları.....	22
5.1.5	Yangın Önleme ve Korunma	22
5.1.6	Saklama ve Yedekleme Ortamlarının Korunması	22
5.1.7	Atıkların Yok Edilmesi	22
5.1.8	Farklı Mekanlarda Yedekleme	22
5.2	Prosedürel Kontroller.....	23
5.2.1	Güvenilir Roller	23
5.2.2	Her İşlem İçin Gereken Kişi Sayısı	23
5.2.3	Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme	23
5.2.4	Görevlerin Ayrılmasını Gerektiren Roller.....	23
5.3	Personel Güvenlik Kontrolleri	24
5.3.1	Kişisel Geçmiş, Deneyim ve Nitelik Gereklere	24
5.3.2	Geçmiş Araştırması	24
5.3.3	Eğitim Gereklere	24
5.3.4	Sürekli Eğitim Gereklere ve Sıklığı.....	24
5.3.5	Görev Değişim Sıklığı ve Sırası	24
5.3.6	Yetkisiz Eylemlerin Cezalandırılması.....	24
5.3.7	Anlaşmalı Personel Gereksinimleri	24
5.3.8	Sağlanan Dokümantasyon	24
5.4	Denetim Kayıtları	25
5.4.1	Kaydedilen İşlemler	25
5.4.2	Kayıtların İncelenme Sıklığı.....	26
5.4.3	Kayıtların Saklanma Süresi.....	26
5.4.4	Kayıtların Korunması.....	26
5.4.5	Kayıtların Yedeklenmesi.....	26
5.4.6	Kayıtların Toplanması	26

5.4.7	Kayda Sebebiyet Veren Tarafın Bilgilendirilmesi	26
5.4.8	Saldırıya Açıklığın Değerlendirilmesi.....	27
5.5	Kayıt Arşivleme	27
5.5.1	Arşivlenen Kayıt Bilgileri	27
5.5.2	Arşivlerin Tutulma Süresi.....	27
5.5.3	Arşivlerin Korunması.....	27
5.5.4	Arşivlerin Yedeklenmesi.....	27
5.5.5	Kayıtların Zaman Damgası Gereksinimleri	27
5.5.6	Arşivlerin Toplanması	27
5.5.7	Arşiv Bilgilerinin Elde Edilme ve Doğrulanma Metodu	27
5.6	Anahtar DeęiŐimi.....	28
5.7	Güvenliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar	28
5.7.1	Güvenliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar	28
5.7.2	Donanım, Yazılım veya Veri Bozulması	28
5.7.3	İmza Oluşturma Verisinin Gizliliğinin Kaybedilmesi.....	28
5.7.4	Arıza Sonrası Yeniden ÇalıŐırlık	29
5.8	Sertifika Hizmetlerinin Sonlandırılması.....	29
6	Teknik Güvenlik Kontrolleri.....	29
6.1	Anahtar Çifti Üretimi ve Kurulumu	29
6.1.1	Anahtar Çifti Üretimi.....	29
6.1.1.1	Kök ve Alt Kök Anahtar Çifti Üretimi.....	29
6.1.1.2	Sertifika Sahibi Anahtar Çiftinin Üretimi.....	29
6.1.2	Sertifika Sahibine İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması	30
6.1.3	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'na İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması	30
6.1.4	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Sertifikalarına Erişim Sağlanması	30
6.1.5	Anahtar Uzunlukları	30
6.1.6	Anahtar Üretim Parametreleri ve Kalitesinin Kontrolü	30
6.1.7	Anahtar Kullanım Amaçları	30
6.2	İmza Oluşturma Verisinin Korunması	30
6.2.1	Kriptografik Modül Standartları.....	30
6.2.2	İmza Oluşturma Verisine Birden Fazla Kişi Kontrolünde Erişim	31
6.2.3	İmza Oluşturma Verisinin Yeniden Elde Edilmesi	31
6.2.4	İmza Oluşturma Verisinin Yedeklenmesi	31
6.2.5	İmza Oluşturma Verisinin Arşivlenmesi	31
6.2.6	İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modüle Yüklenmesi.....	31
6.2.7	İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modülde Saklanması	32
6.2.8	İmza Oluşturma Verisine Erişim.....	32
6.2.9	İmza Oluşturma Verisine Erişimin Kesilmesi.....	32
6.2.10	İmza Oluşturma Verisinin Yok Edilmesi	32
6.2.11	Kriptografik Modülün Değerlendirilmesi.....	32
6.3	Anahtar Çifti Yönetimiyle İlgili Diğer Konular.....	33
6.3.1	İmza Doğrulama Verisinin Arşivlenmesi	33
6.3.2	İmza Oluşturma ve Doğrulama Verilerinin Kullanım Süreleri	33

6.4	Erişim Denetim Verileri.....	33
6.4.1	Erişim Denetim Verilerinin Oluşturulması	33
6.4.2	Erişim Denetim Verilerinin Korunması	33
6.4.3	Erişim Denetim Verileri İle İlgili Diğer Konular	33
6.5	Bilgisayar Güvenliği Denetimleri	34
6.5.1	Bilgisayar Güvenliği İle İlgili Teknik Gereker	34
6.5.2	Bilgisayar Sisteminin Sağladığı Güvenlik Seviyesi	34
6.6	Yaşam Döngüsü Teknik Denetimleri	34
6.6.1	Sistem Geliştirme Denetimleri.....	34
6.6.2	Güvenlik Yönetimi Denetimleri.....	34
6.6.3	Yaşam Döngüsü Güvenlik Denetimleri	34
6.7	Ağ Güvenliği Denetimleri	34
6.8	Zaman Damgası.....	35
7	Sertifika ve Sertifika İptal Listesi Biçimleri	35
7.1	Sertifika Biçimi	35
7.1.1	Sürüm Numarası	35
7.1.2	Sertifika Uzantıları	35
7.1.3	Algoritma ve Nesne Tanımlayıcılar	36
7.1.4	İsim Alanı Biçimleri	36
7.1.5	İsim Kısıtları.....	37
7.1.6	Sertifika İlkeleri Nesne Tanımlama Numarası.....	37
7.1.7	İlke Kısıtları Uzantısının Kullanımı.....	37
7.1.8	İlke Niteleyiciler	37
7.1.9	Kritik Belirtilmiş Olan İlke Belirleyici Uzantılarının İşlenmesi	37
7.2	Sertifika İptal Listesi Biçimi	37
7.2.1	Sürüm Numarası	37
7.2.2	Sertifika İptal Listesi Uzantıları	37
7.3	Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü Biçimi	38
7.3.1	Sürüm Numarası	38
7.3.2	ÇİSDUP Uzantıları.....	38
8	Uygunluk Denetimleri.....	38
8.1	Uygunluk Denetiminin Sıklığı	38
8.2	Denetçinin Nitelikleri.....	38
8.3	Denetçinin Denetlenen Tarafı Olan İlişkisi	38
8.4	Denetimin Kapsamı	39
8.5	Yetersizliğin Tespiti Durumunda Yapılacaklar	39
8.6	Sonucun Bildirilmesi	39
9	Diğer İşler ve Hukuksal Meseleler	39
9.1	Ücretlendirme	39

9.1.1	Sertifika Oluşturma ve Yenileme Ücreti	39
9.1.2	Sertifika Erişim Ücreti	40
9.1.3	İptal Durum Kaydına Erişim Ücreti	40
9.1.4	Diğer Servis Ücretleri	40
9.1.5	İade Ücreti	40
9.2	Finansal Sorumluluk	40
9.2.1	Sigorta Kapsamı	40
9.2.2	Diğer Varlıklar	40
9.2.3	Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası.....	40
9.3	Ticari Bilginin Korunması	40
9.3.1	Gizli Bilginin Kapsamı	40
9.3.2	Gizlilik Kapsamında Olmayan Bilgiler.....	41
9.3.3	Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu	41
9.4	Kişisel Bilginin Gizliliği.....	41
9.4.1	Gizlilik Planı.....	41
9.4.2	Gizli Olarak Tanımlanan Bilgiler	41
9.4.3	Gizli Olarak Tanımlanmayan Bilgiler	41
9.4.4	Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu	41
9.4.5	Gizli Bilginin Kullanımına İzin Verilmesi	41
9.4.6	Yetkili Mercilerin Kararına Uygun Olarak Bilginin Açıklanması.....	41
9.4.7	Diğer Başlıklar	41
9.5	Telif Hakları.....	42
9.6	Temsil Hakkı ve Yükümlölükler	42
9.6.1	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Yükümlölükleri	42
9.6.2	Kayıt Birimi Yükümlölükleri.....	42
9.6.3	Sertifika Sahibinin Yükümlölükleri	42
9.6.4	Üçüncü Kişilerin Yükümlölükleri	43
9.6.5	Diğer Bileşenlerin Yükümlölükleri.....	44
9.7	Yükümlölüklerden Feragat.....	44
9.8	Sorumlulukla İlgili Sınırlamalar	44
9.9	Tazminat Halleri	44
9.10	Anlaşma Süresi ve Anlaşmanın Sona Ermesi	44
9.10.1	Anlaşma Süresi	44
9.10.2	Anlaşmanın Sona Ermesi	44
9.10.3	Anlaşmanın Sona Ermesinin Etkileri.....	44
9.11	Sistem Bileşenleri İle Haberleşme ve Kişisel Bilgilendirme.....	44
9.12	Değişiklik Halleri.....	44
9.12.1	Değişiklik Metotları	44
9.12.2	Bilgilendirme Mekanizması ve Sıklığı.....	45
9.12.3	Nesne Tanımlama Numarasının Değişmesini Gerektiren Durumlar	45
9.13	Anlaşmazlık Halleri	45

9.14	Uygulanacak Hukuk	45
9.15	Uygulanabilir Yasalara Uyum	45
9.16	Diğer Hükümler	45
EK-A Sertifika Biçimleri		45
a)	Kamu SM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1	45
b)	Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1	46
c)	Kamu SM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2	47
d)	Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2	47

TABLO LİSTESİ

Tablo 1	ÖKC S1-S2 Sertifika Uzantıları	35
---------	--------------------------------------	----

1 Giriş

Bu doküman, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) bağlı Kamu Sertifikasyon Merkezi'nin (Kamu SM) Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz sertifikası hizmeti verirken uyguladığı esasları tanımlayan Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları (Sİ/SUE) dokümanıdır.

Kamu SM'den Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz sertifikası talebinde bulunanlar bu dokümanda belirtilen esaslar çerçevesinde sertifikayı kullanmayı kabul etmiş sayılır. Bu kapsamda oluşturulan sertifikalar 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda sözü geçen nitelikli elektronik sertifika kapsamında değerlendirilmez.

1.1 Genel Bakış

Sİ/SUE dokümanı, Kamu SM içinde yer alan sistem bileşenlerinin rollerini, sorumluluklarını ve ilişkilerini tanımlar; sertifika yönetim ve kayıt işlemlerinin gerçekleştirilme şeklini anlatır. Sertifika yönetimi, sertifika sahipleri için anahtar çifti ve sertifika üretmek, sertifikaları yayımlamak, yenilemek, iptal etmek, sertifika iptal bilgisini yayımlamak, sertifika işlemleri ile ilgili kişileri başvuru ve sertifikanın durumu hakkında bilgilendirmek, gerekli kayıtları tutmak ve kayıt işlemlerini gerçekleştirmek gibi işlerden oluşur. Kayıt işlemleri sertifika verilecek kişi ya da kurumların başvurularını, kimlik bilgileri ve ilgili resmi belgeleri toplama, onaylama, iptal, yenileme ve güncelleme isteklerini alma, değerlendirme, onaylanan sertifika başvuru ve iptal istekleri doğrultusunda gerekli işlemleri başlatmayı içerir.

Sİ/SUE dokümanı, "İnternet Açık Anahtar Altyapısı Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları Çerçeve Planı" [IETF - Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate Policy and Certification Practices Framework (RFC 3647)] referans alınarak hazırlanmış olup, doküman içeriğinde belirtilen bir kısım alt başlıkların altındaki "düzenlenmesine gerek duyulmamıştır" ibaresi, bu aşamada ihtiyaç duyulmadığından düzenleme yapılmadığını ifade etmektedir.

1.2 Doküman Adı ve Tanımı

Doküman Adı: Kamu SM Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esasları

Doküman Sürüm Numarası: 01

Yayın Tarihi: 24.04.2024

Nesne Tanımlama Numarası: 2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2

1.3 Sistem Bileşenleri

1.3.1 Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı

Kamu SM, Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Sertifikası hizmeti vermektedir. Bu amaçla aşağıdaki hizmetleri yerine getirir.

- Sertifikaların üretilmesi, imzalanması ve ilgili kişi ya da kurumlara ulaştırılması
- Sertifikaların iptal edilmesi
- Sertifika durum bilgilerinin Sertifika İptal Listesi (SİL) şeklinde veya diğer yöntemlerle yayımlanması

1.3.2 Kayıt Birimleri

Tüm kayıt işlemleri doğrudan Kamu SM personeli tarafından yürütülmektedir. Kayıt Birimleri, Kamu SM'nin sertifika ve iptal başvurusu gibi doğrudan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazı üretici firmalarına yönelik hizmetlerini yürüten birimdir. Bu birim, müşteri kayıtlarını oluşturur, gerekli kimlik tanımlama ve doğrulama süreçlerini yürütür, ilgili sertifika taleplerini sertifika üretim birimine yönlendirir.

1.3.3 Sertifika Sahipleri

Kamu SM tarafından ürettikleri cihazlar için sertifika oluşturulan ve sertifikalarını sertifika ilke ve uygulama esaslarına uygun olarak kullanmakla yükümlü olan Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanmış Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazı üretici firmalardır.

1.3.4 Üçüncü Kişiler

Kamu SM tarafından oluşturulan sertifikaların içindeki kimlik bilgileri ve imza doğrulama verisi arasındaki bağın doğruluğuna güvenerek sertifikaları kabul eden taraflardır. Üçüncü kişiler sertifikaları kullanmadan önce gerekli gördüğü geçerlilik kontrollerini yapar.

1.3.5 Diğer Bileşenler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

1.4 Sertifika Kullanımı

1.4.1 Uygun Olan Sertifika Kullanımı

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazı sertifikası, mükellefe ait mali verilerin elektronik ortamda güvenli bir şekilde Gelir İdaresi Başkanlığı'na iletilmesinde kullanılır.

1.4.2 Sertifika Kullanımının Sınırları

Bölüm 1.4.1 de belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz.

1.5 İlke ve Uygulama Esaslarının Yönetimi

1.5.1 Doküman Yönetimi

Bu Sİ/SUE dokümanı Kamu SM tarafından yazılmıştır. Kamu SM, gerekli gördüğü durumlarda dokümanda değişiklik yapabilir.

1.5.2 İletişim Bilgileri

Bu Sİ/SUE dokümanının uygulanması ve ilgili yönetim ilkeleri hakkındaki sorular Kamu SM'nin aşağıdaki erişim noktalarına yönlendirilebilir:

Adres : Kamu Sertifikasyon Merkezi TÜBİTAK Gebze Yerleşkesi PK. 74, 41470 Gebze-KOCAELİ
Tel : (262) 648 18 18
Faks : (262) 648 18 00

E Posta : bilgi@kamusm.gov.tr

URL : <https://kamusm.bilgem.tubitak.gov.tr>

Kamu SM, Sİ/SUE dokümanını herkesin erişimine açık bulunan aşağıdaki internet adresinden yayımlar:

- <http://depo.kamusm.gov.tr/ilke/>
- https://www.kamusm.gov.tr/depo/ilke_ve_uygulama_esaslari/guncel_ilke_ve_uygulama_esaslari.jsp

1.5.3 Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esaslarının İlkelere Uygunluğunu Belirleyen Kişi

Bu Sİ/SUE dokümanının uygunluğu Kamu SM yönetimi ve yönetimin yetki verdiği kişiler tarafından belirlenir.

1.5.4 Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esasları Onay Prosedürleri

Bu Sİ/SUE dokümanının yayımlanma onayı, Kamu SM yönetimi ve yönetimin yetki verdiği kişiler tarafından gerçekleştirilen incelemelerden sonra verilir.

1.6 Tanımlar ve Kısaltmalar

1.6.1 Tanımlar

Anahtar Çifti: Elektronik imza oluşturmak amacıyla kullanılan özel anahtar ve ilgili açık anahtar. İmza oluşturma ve doğrulama verileri.

Bilgi Deposu: Sertifikaların, sertifika iptal durum kayıtlarının ve diğer sertifika işlemleri ile ilgili bilgilerin yayımlandığı dizin sunucular gibi veri saklama ortamları.

Cihaz: Mükellefe ait mali verileri elektronik ortamda güvenli olarak ileten Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazı.

CMS: RFC 5652’de yer alan, imzalama ve şifreleme için tanımlanmış Kriptografik Veri Biçimi standardı.

CMS Envelope: CMS standardında tanımlanmış şifreli veri yapısı.

Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü (ÇİSDUP): Üçüncü kişilerin sertifika iptal listesine alternatif olarak sertifika geçerlilik kontrol talebini yapıp sertifikanın iptal durumunu öğrenmelerine imkan tanıyan standart iletişim kuralı.

Elektronik Sertifika: Cihazın imza doğrulama verisini ve seri numarasını birbirine bağlayan elektronik kayıt.

GİB Mesajlaşma Protokolü: Yeni Nesil Ödeme Kaydediciler, çevre birimleri, ÖKC TSM Merkezi ve GİB Bilgi Sistemi arasındaki güvenli haberleşmeyi ve mesajlaşma yapısını içeren haberleşme protokolleri (GİB gerekli hallerde bu protokolleri güncelleyerek yeni sürümler oluşturabilir).

Güvenli Oda: Dışarıyla etkileşimi engellenmiş ve erişimleri kontrol altında tutulan alan.

İmzager: TÜBİTAK BİLGEM tarafından geliştirilen ve elektronik imza oluşturmak için kullanılan yazılım.

İptal Durum Kaydı: Kullanım süresi dolmamış sertifikaların iptal bilgisinin yer aldığı, iptal zamanının tam olarak tespit edilmesine imkan veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği kayıt.

Kamu Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı: Kamu Sertifikasyon Merkezi içinde oluşturulmuş, Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'nın imzasını taşıyan sertifikaya sahip olan ve son kullanıcıların sertifikalarını oluşturup imzalamakla yetkili kılınmış Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı.

Kamu SM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na bağlı Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM) bünyesinde, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olarak kurulmuş olan Kamu Sertifikasyon Merkezi.

Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı: Kamu Sertifikasyon Merkezi içinde oluşturulmuş, en yetkili imza derecesi verilmiş ve sertifikasını kendisi imzalamış olan Sertifika Hizmet Sağlayıcısı.

Mali Hafıza: Verilerin güvenli şekilde kaydedilmesini sağlayan, silinemez ve değiştirilemez hafıza birimi.

Nesne Tanımlama Numarası: Herhangi bir nesneyi eşsiz olarak tanımlayan, uluslararası standart belirleyen bir kuruluştan alınan numara.

PDF: PKCS#12 standardında tanımlanmış dosya biçimi.

PKCS#12: X.509 sertifikasıyla gizli/özel anahtarın elektronik ortamda güvenli olarak saklanması ve dağıtılması için tanımlanmış dosya biçimi standardı.

Sertifika İptal Listesi: İptal olmuş sertifika bilgilerinin içinde yer aldığı ESHS'nin imzasını taşıyan elektronik dosya.

Sertifika Talep Yetkilisi: Cihaz üreticisi adına Kamu SM'den sertifika talebinde bulunabilecek kişi.

TSM: Üretici firmanın cihazları kontrol ettiği merkez.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Sertifikası (YN ÖKC): Mükellefe ait mali verileri elektronik ortamda güvenli bir şekilde Gelir İdaresi Başkanlığı'na iletilmesinde kullanılan Yeni Nesil ÖKC'lere yüklenen elektronik sertifika.

Zaman Damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla ESHS tarafından elektronik imzayla doğrulanan kayıt.

1.6.2 Kısaltmalar

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

BS (British Standards): İngiliz Standartları

BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

CEN (Comité Européen de Normalisation): Avrupa Standardizasyon Komitesi

CWA (CEN Workshop Agreement): CEN Çalıştay Kararı

DSA (Digital Signature Algorithm): Sayısal İmza Algoritması

DSA Eliptik Eğrisi (DSA Elliptical Curve): Sayısal İmza Algoritması Eliptik Eğrisi

EAL (Evaluation Assurance Level): Değerlendirme Garanti Düzeyi

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı

ETSI (European Telecommunications Standards Institute): Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

ETSI TS (ETSI Technical Specification): ETSI Teknik Özellikleri

FIPS PUB (Federal Information Processing Standards Publications): Federal Bilgi İşleme Standartları Yayınları

GİB: Gelir İdaresi Başkanlığı

GİB BS: Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Sistemi

GMP: GİB Mesajlaşma Protokolü

IETF RFC (Internet Engineering Task Force Request for Comments): İnternet Mühendisliği Görev Grubu Yorum Talebi

ISO/IEC (International Organisation for Standardisation / International Electrotechnical Commission): Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı / Uluslararası Elektroteknik Komisyonu

ITU (International Telecommunication Union): Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

Kamu SM: Kamu Sertifikasyon Merkezi

LDAP (Lightweight Directory Access Protocol): Dizin Erişim Protokolü

PKI (Public Key Infrastructure): Açık Anahtarlı Altyapılar

RSA: Rivest Shamir Adleman (Algoritmayı bulan kişilerin baş harfleri)

SHA (Secure Hash Algorithm): Güvenli Özet Algoritması

Sİ: Sertifika İlkeleri

SİL: Sertifika İptal Listesi

SUE: Sertifika Uygulama Esasları

TSM (Trusted Service Manager): Güvenli Servis Sağlayıcı

2 Yayınlama ve Bilgi Deposu

Bilgi deposu, Kamu SM'nin ürettiği sertifikaları, iptal durum kayıtlarını, Sİ ve SUE gibi ilgili dokümanları sertifika sahiplerinin ve üçüncü kişilerin ulaşabileceği şekilde kesintisiz, güvenli ve ücretsiz olarak yayımladığı ortamdır. Kamu SM'nin bilgi deposuna internet üzerinden erişilir. İnternet üzerinden Kamu SM hakkında bilgiler, sertifika yönetimiyle ilgili dokümanlar, teknik bilgilendirme dokümanları, başvuru formları ve duyurular yayımlanır.

2.1 Bilgi Depoları

Kamu SM, bilgi deposu olarak internet üzerinden hizmet veren servisleri kullanmaktadır. Bilgi depolarına erişim adresleri ve erişilebilen bilgiler aşağıda verilmektedir.

<http://depo.kamusm.gov.tr/ilke/> internet adresi üzerinden Sİ ve SUE dokümanlarına, <https://sertifikalar.kamusm.gov.tr/> ve <http://depo.kamusm.gov.tr> internet adresinden ise Kamu SM'ye ait sertifikalara ve SİL'lere erişilmektedir.

2.2 Sertifika Hizmeti ile İlgili Bilgilerin Yayımlanması

Kamu SM'nin sistem bileşenlerinin erişimine açacağı bilgi deposunda sistemin iç işleyişi ile ilgili olanlar hariç olmak üzere aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Kamu SM'ye ait güncel Kök SHS ve Kamu ESHS sertifikaları
- Kamu SM'ye ait geçmişte oluşturulmuş Kök SHS ve Kamu ESHS sertifikaları
- Kamu SM'ye ait Kök SHS sertifikalarının özet değerleri ile özet değerinin hesaplanmasında kullanılan özetleme algoritmasının hangisi olduğu bilgisi
- Kamu SM Sİ ve SUE dokümanları
- Taahhütnameler
- Formlar
- Sertifika Yaşam Döngüsü dokümanları
- Güncel sertifika iptal listeleri

2.3 Yayım Sıklığı ve Zamanı

Taahhütnameler, sertifika yönetim prosedürleri, SUE ve Sİ dokümanları içeriğinin değişmesi üzerine güncellenir. Güncellenen dokümanlar, güncelleme yapılmasına müteakiben derhal yayımlanır.

Kamu SM'ye ait sertifikalar güncelleme yapılmasını müteakip derhal yayımlanır. Sertifika iptal durum kayıtlarının yayımlanma sıklığı bu dokümanda Bölüm 4.9.7 ve 4.9.9'da belirtilmektedir.

2.4 Erişim Kontrolleri

Kamu SM bilgi deposuna bilgi edinme amaçlı erişim herkese açıktır. Bilgi deposunun güncellenmesi, yetkisi olan Kamu SM personeli tarafından yapılmaktadır.

Kamu SM bilgi deposu ile ilgili olarak aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirir:

- Bilgi deposunda tutulan bilgilerin izinsiz silinmeye ve değiştirilmeye karşı bütünlüğünü korumak,
- Bilgi deposunda tutulan bilgilerin doğruluğunu ve güncelliğini sağlamak,
- Bilgi deposunun kesintisiz olarak erişilebilirliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak,
- Bilgi deposuna erişimi ücretsiz sağlamak.

3 Kimlik Belirleme ve Doğrulama

3.1 İsimlendirme

3.1.1 İsim Alanı Tipleri

Kamu SM tarafından üretilen sertifikalarda, sertifika sahibine isim/unvan bilgilerinin belirtildiği DN [Distinguished Name (Ayırt edici isim)] alanı içinde "ITU X.500" biçiminin desteklediği isim tipleri kullanılır.

3.1.2 Kimlik Bilgilerinin Teşhise Elverişli Olması

Sertifikalar içeriğinde yer alan cihaz seri numarası cihazı tanımlayacak şekilde anlamlı olmalıdır.

3.1.3 Sertifika Sahibinin Takma İsim veya Lakap Kullanması

Sertifika içeriğinde takma isim veya lakap kullanılmasına izin verilmez.

3.1.4 Farklı İsim Alanı Tiplerinin Yorumlanması

Sertifika içeriğinde ITU X.500 biçimi dışında isim alanı tipi kullanılmaz.

3.1.5 Kimlik Bilgilerinin Tekilliği

Kamu SM tarafından oluşturulan sertifikaların içeriğindeki cihaz bilgileri, cihazlar için ayırt edici niteliktedir.

3.1.6 Markanın Tanınması, Doğrulanması ve Rolü

Sertifika başvuru sahipleri, başvuru esnasında başkalarına ait fikri ve sınai mülkiyet haklarına zarar verecek isimleri kullanamazlar. Kamu SM sertifika başvurusu esnasında kullanılan isimlerin fikri ve sınai mülkiyet haklarının başvuru sahibine ait olup olmadığını doğrulamaz. Ortaya çıkabilecek herhangi bir fikri ve sınai mülkiyet hakkı problemi ile ilgili olarak Kamu SM sertifika başvurusunu reddetme veya ürettiği sertifikaları iptal etme hakkına sahiptir. Problemin giderilmesine yönelik olarak Kamu SM herhangi bir arabuluculuk faaliyeti yürütmez.

3.2 İlk Kimlik Belirleme

Kamu SM, sertifika hizmetlerinden faydalanmak için ilk defa başvuruda bulunulduğunda, ilgili tüzel kişiliğin kimlik doğrulanabilmesi için aşağıda tanımlanan yöntemleri uygular.

3.2.1 İmza Oluşturma Verisine Sahip Olmanın Kanıtlanması

Cihaz için imza oluşturma ve doğrulama verileri Kamu SM tarafından oluşturulup üretici firmaya ulaştırılır. İmza oluşturma verileri üretici firmaya güvenli donanım aracında firma yetkilisinin şahsen teslim alması ya da güvenli FTP sunucusu üzerinden sadece yetkili personelin sunucuya erişimi ile ulaştırılır.

3.2.2 Kurumsal Kimliğin Belirlenmesi

Kamu SM, YN ÖKC sertifikaları için böyle bir destek sağlamamaktadır.

3.2.3 Kişisel Kimliğin Belirlenmesi

Firma tarafından bildirilen cihaz seri numarası muteber kabul edilir. Herhangi bir ek doğrulama yapılmaz.

3.2.4 Doğrulanmayan Sertifika Sahibi Bilgileri

Firma cihaz bilgilerini Kamu SM'ye doğru vermekle yükümlüdür. Bu bilgilerin Kamu SM'ye yanlış verilmesinden dolayı doğabilecek zararlardan, sertifika yönetim sürecinde meydana gelebilecek gecikme veya aksaklıklardan Kamu SM sorumlu tutulamaz.

3.2.5 Yetkinin Doğrulanması

Üretici firmadan gelen sertifika talepleri imzalı olduğu için imza doğrulanarak talep yetkilisi doğrulanmış olur.

3.2.6 Uyum Kriterleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

3.3 Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama

3.3.1 Olağan Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama

Sertifika yenileme süreci işletilmemektedir.

3.3.2 İptal Sonrası Yeni Sertifika Talebinde Kimlik Doğrulama

Sertifikanın içeriğindeki bilgilerin değişmesi, kullanım süresinin dolması ve iptal sonrası yeni sertifika isteğinde bulunulması durumunda, firmanın sertifika talep yetkilisi yeni sertifika talebinde bulunur. İptal sonrası yeni sertifika talebinde kimlik doğrulaması Bölüm 3.2 de belirtildiği şekilde yapılır.

3.4 Sertifika İptal İsteğinde Kimlik Doğrulama

Sertifika sahibi kurumun yetkilendirdiği sertifika sorumluları veya imza sirkülerinde bulunan yetkili Kamu SM'ye iptal listesini imzalı ve kaşeli şekilde iletir, gerekli kontrollerin ardından iptal işlemi Kamu SM yetkililerince yapılır. GiB'den gelen iptal başvuruları ise doğrudan işleme alınır.

4 İşlemsel Gereklere

Bu bölümde sertifika yönetim süreçlerinde yapılan işlemler anlatılmaktadır. Süreçlerle ilgili ayrıntılar Kamu SM'nin internet sitesinde belirtilmektedir. Sertifika yönetimi aşağıdaki süreçlerden oluşmaktadır:

- Sertifika başvurusu
- Sertifika yenileme
- Sertifika iptal etme

Süreçler sertifika sahipleri ve Kamu SM arasında gerçekleştirilen işlemlerden oluşmaktadır.

4.1 Sertifika Başvurusu

4.1.1 Sertifika Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

ÖKC firması adına sertifika başvurusunda bulunacak kişi için ÖKC Sertifikası Talep Formu'nda belirtilen yetkilidir.

4.1.2 Kayıt İşlemleri ve Sorumluluklar

Gelir İdaresi Başkanlığı yeni onaylanmış firmayı çevrim içi yöntemler kullanarak Kamu SM'ye bildirir. ÖKC firması ise ÖKC Sertifikası Talep Formu'nu doldurarak Kurum Yetkilisi Onayı ile Kamu SM'ye başvuru yapar.

4.2 Sertifika Başvurusunun İşlenmesi

4.2.1 Kimlik Tanımlama ve Doğrulama İşlevlerinin Yerine Getirilmesi

Gelen talep içerisinde belirlenen cihaz seri numaralarının doğrulaması gibi bir işlem gerçekleşmemektedir. Firma yetkilisinin nitelikli elektronik sertifikası ya da form üzerindeki ıslak imzalı onayı, cihazla ilgili bilgilerin güvenilir olmasını sağlamaktadır.

4.2.2 Sertifika Başvurusunun Kabul veya Reddi

İmzalaması yapılmamış talep formlarının başvuruları kabul edilmemektedir. Başvurusu kabul edilmeyenlerle ilgili bilgilendirme, firma talep yetkilisine yapılır ve gerekli görülen bilgi ve belgeler tekrar talep edilir.

4.2.3 Sertifika Başvurusunun İşlenme Zamanı

Başvuru ile ilgili geçerli tüm belgelerin Kamu SM'ye ulaşmasının ardından en kısa sürede sertifika başvurusu işleme alınır ve sonuçlandırılır.

4.3 Sertifikanın Oluşturulması

4.3.1 Sertifika Oluşturulmasında ESHS'nin İşlevleri

Sertifika başvurusu kabul edilen ve Kamu SM'ye iletilen talepler için elektronik sertifika üretimi gerçekleştirilir. Firma, talep ettiği sertifika tipi ve adedini talep formunda belirler. Sertifika tipi ve adedi belirlendikten sonra, firma hizmet bedelini öder ve ödeme belgesini Kamu SM'ye iletir.

4.3.2 Sertifika Oluşturulması ile İlgili Sertifika Sorumlusunun Bilgilendirilmesi

Sertifika talep yetkilisi, kendisine gönderilen sertifikayı teslim aldığı anda, elektronik sertifikalarının oluşturulduğu konusunda bilgilendirilmiş olur.

4.4 Sertifikanın Kabul Edilmesi

4.4.1 Sertifikanın Kullanıma Açılma Biçimi

Sertifikalar geçerli olarak üretilip teslim edilmektedir. Teslim edilen sertifika kullanıma hazır durumdadır.

4.4.2 Sertifikanın ESHS Tarafından Yayımlanması

YN ÖKC sertifikaları herhangi bir yerde yayımlanmamakta olup yalnızca Kamu SM veri tabanında tutulmaktadır.

4.4.3 Sertifikanın Oluşturulmasının Diğer Bileşenlere Duyurulması

Sertifika talebinde bulunan firma dışındaki bileşenlere duyuru yapılmamaktadır.

4.5 Sertifikanın ve İmza Oluşturma Verisinin Kullanımı

4.5.1 Sertifika Sorumlusunun Sertifika ve İmza Oluşturma Verisini Kullanımı

Sertifika talep yetkilisi sertifika imza oluşturma verilerini yetkisiz kişilerin erişimine karşı korumakla yükümlüdür.

4.5.2 Üçüncü Kişilerin Sertifika ve İmza Doğrulama Verisini Kullanımı

Sertifikaların içinde yer alan imza doğrulama verileri, üçüncü taraflarca doğrulama veya şifreleme amacıyla kullanılır. Üçüncü taraflar, güvencikleri sertifikanın ve sertifikayı oluşturan ESHS'nin sertifikasının geçerliliğini kontrol etmekle, sertifika "Anahtar Kullanım" alanında belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanıldığını doğrulamakla ve bu Sİ/SUE'de belirtilen kullanım koşullarına uymakla yükümlüdürler.

4.6 Sertifika Süresinin Uzatılması

Sertifika süresinin uzatılması, kullanım süresi dolan sertifikalarda, sertifikada yer alan bilgiler değişmeden aynı anahtar çifti kullanılarak sertifikanın yeni bir son kullanım tarihi ile tekrar üretilmesini tanımlamaktadır. Kamu SM bu işlemi gerçekleştirmez.

4.7 Sertifikanın Yenilenmesi

Kamu SM, sertifika yenileme işlemini, yeni anahtar çifti üretmek ve yeni bir başvuru olarak ele almak sureti ile yerine getirir.

4.7.1 Sertifikanın Yenileme Koşulları

Sertifika yenileme işlemi:

- YN ÖKC imza oluşturma aracının kayıp edilmesi veya çalınması durumunda,
- YN ÖKC imza oluşturma aracının arızalanması durumunda,
- YN ÖKC imza oluşturma aracının erişim verisinin kayıp edilmesi, çalınması veya unutulması durumunda,
- Elektronik sertifikaların iptal edilmesi ve yenisinin talep edilmesi durumunda,
- Elektronik sertifikaların geçerlilik süresinin sona ermesi durumunda,
- Elektronik sertifikada bilgi değişikliği gerekmesi durumunda yapılmaktadır.

4.7.2 Sertifika Yenileme Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

Bölüm 4.1.1'de tanımlanmaktadır.

4.7.3 Sertifika Yenileme Başvurusunun İşlenmesi

Bölüm 4.2'de tanımlanmaktadır.

4.7.4 Sertifika Yenileme ile İlgili Sertifika Sorumlusunun Bilgilendirilmesi

Bölüm 4.3.2'de tanımlanmaktadır.

4.7.5 Sertifika Yenileme Sonrası Kabul Koşulu

Bölüm 4.4.1'de tanımlanmaktadır.

4.7.6 Sertifika Yenileme Sonrası Sertifikanın Yayınlanması

Bölüm 4.4.2'de tanımlanmaktadır.

4.7.7 Sertifika Yenilemenin Diğer Tarafıara Duyurulması

Bölüm 4.4.3’de tanımlanmaktadır.

4.8 Sertifikada Bilgi Değişikliği

Sertifikada bilgi değişikliği, sertifikada yer alan bilgilerin, anahtar çifti hariç, değişmesi olarak tanımlanmaktadır. Kamu SM, sertifikada bilgi değişikliği gerçekleştirmez. Bilgi değişikliği gerekli olduğu durumlarda, sertifika yenileme süreci işletilir.

4.9 Sertifikanın İptali ve Askıya Alınması

4.9.1 Sertifikanın İptal Edildiği Durumlar

Elektronik sertifikaların, kullanım süresi dolmadan geçerliliğini yitirdiği durumlarda, sertifika iptal edilir. İptal edilen sertifika ile bir daha işlem yapılamaz.

4.9.2 Sertifika İptal Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

Sertifika iptal başvurusu aşağıda tanımlanan kişiler tarafından yapılabilir;

- Sertifika talep yetkilisinin kendisi
- GİB
- Kamu SM

4.9.3 Sertifika İptal Başvurusunun İşlenmesi

İptal taleplerinde sertifika talep yetkilisi, kurum yetkilisinin imzasının bulunduğu iptal listesini Kamu SM’ye iletir. Form üzerindeki bilgiler ve imza kontrol edilerek kimlik doğrulaması yapılır. Gerekli görüldüğü durumda Kamu SM, telefon ile bilgi talep eder. Sertifika talep yetkilisinin kimliği doğrulandıktan sonra, YN ÖKC sertifikası Kamu SM tarafından iptal edilir.

4.9.4 İptal İsteği Ertelenme Süresi

Böyle bir süre öngörülmemiştir.

4.9.5 İptal İsteğinin İşlenme Süresi

Kamu SM, kendisine gelen geçerli iptal başvurularını derhal işleme alır ve gerekli doğrulamanın ardından sertifikayı iptal eder.

4.9.6 Üçüncü Kişilerin Sertifika İptal Durumunu Kontrol Gerekliği

Kamu SM, iptal durum kayıtlarını ücretsiz olarak yayımlar. Kamu SM, iptal durum kayıtlarına erişimin sürekliliğini sağlar. Üçüncü kişiler sertifikalara dayanarak işlem yapmadan önce sertifikaların geçerliliğini SİL’i kullanarak kontrol etmekle yükümlüdür. Üçüncü kişiler sertifika geçerlilik kontrolünü yaptığı SİL dosyasının Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisiyle imzalandığını kontrol eder. Üçüncü kişilerin yapması gereken geçerlilik kontrolleri Bölüm 9.6.4’te belirtilmiştir.

4.9.7 Sertifika İptal Listesi Yayımlama Sıklığı

Sertifika sahiplerine ait iptal bilgisinin bulunduğu SİL'lerin geçerlilik süresi 36 (otuz altı) saattir. Ancak bu sürenin dolması beklenmeden her 4 (dört) saatte bir SİL tekrar yayımlanır. Eski SİL dosyaları geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerliliğini korur.

Kamu SM'ye ait sertifikaların iptal bilgilerinin duyurulduğu SİL dosyası, en geç 12 (on iki) ayda bir yenilenir. Kamu SM'ye ait bu sertifikalardan birinin iptali durumunda SİL dosyası derhal yenilenir.

4.9.8 Sertifika İptal Listesi Yayımlama Gecikme Süresi

Sertifika İptal Listesi, üretildiği andan itibaren mümkün olan en kısa sürede yayımlanır.

4.9.9 Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Hizmeti

Kamu SM, YN ÖKC sertifikaları için ÇİSDUP desteği sağlamamaktadır.

4.9.10 Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Kontrol Gereksinimi

Kamu SM, YN ÖKC sertifikaları için ÇİSDUP desteği sağlamamaktadır.

4.9.11 Diğer Sertifika Durum Bildirim Yöntemleri

Kamu SM, YN ÖKC sertifikaları için SİL dışında iptal durum kaydı bildirim yöntemlerini uygulamamaktadır.

4.9.12 İmza oluşturma Verisinin Güvenliğini Yitirmesi Durumu

Sertifika sahibine ait imza oluşturma verisinin güvenliğini yitirmesi durumunda sertifika iptal edilir. Sertifikanın iptal edilmesi dışında herhangi bir işlem uygulanmamaktadır.

4.9.13 Sertifikanın Askıya Alındığı Durumlar

Askıya alma işlemi uygulanmaz.

4.9.14 Sertifika Askıya Alma Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

Düzenlenmesine gerek görülmemiştir.

4.9.15 Sertifika Askıya Alma Başvurusunun İşlenmesi

Düzenlenmesine gerek görülmemiştir.

4.9.16 Askıda Kalma Süresi

Böyle bir süre öngörülmemiştir.

4.10 Sertifika Durum Servisleri

Üçüncü kişiler, Kamu SM sertifika iptal durum kayıtlarına SİL servisi aracılığıyla aşağıda belirtilen şekilde ulaşır.

4.10.1 İşletimsel Özellikleri

Üçüncü kişiler, sertifika iptal durum kayıtlarına Kamu SM'ye ait SİL dosyalarından erişebilirler. Kamu SM'ye ait SİL dosyalarına erişim bilgileri Bölüm 7.1.2 Tablo 1'de verilmiştir. Üçüncü kişiler, iptal durum kaydını her kontrol etmek istediklerinde güncel SİL dosyasını Kamu SM bilgi deposundan kendi sistemlerine kopyalar ve gerekli kontrolleri yaparlar.

4.10.2 Servisin Erişilebilirliği

SİL servisinin verildiği sisteme erişimin kesintisiz olarak sağlanabilmesi için gereken tüm tedbirler Kamu SM tarafından alınır. Ancak buna rağmen erişimin bir süreliğine kesilmiş olması durumunda üçüncü kişiler, problem giderilinceye kadar sertifika iptal durum kaydını kontrol etmeleri gereken işlemlerini durdurur. Üçüncü kişilerin iptal durum kaydını, erişimin kesilmesi sebebiyle kontrol etmeden yaptıkları işlemlerden doğan zararlardan Kamu SM sorumlu tutulamaz.

4.10.3 İsteğe Bağlı Özellikler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.11 Sertifika Sahipliğinin Sona Ermesi

Sertifikanın kullanım süresinin dolması, iptal edilmesi veya Kamu SM'nin sertifika hizmetlerini sonlandırmasıyla sertifika sahipliği sona erer. Kamu SM sertifikasının iptal edilmesi ve Kamu SM tarafından sertifika hizmetlerinin sonlandırılması durumunda; sertifika talep yetkilisi ve GİB bilgilendirilir. Kullanım süresinin dolması durumunda, Kamu SM sertifika talep yetkilisini bilgilendirmez; sertifika talep yetkilisi sertifikasının kullanım süresinin dolduğu zamanı kendisi takip etmekle yükümlüdür.

5 Yönetim, İşlemsel ve Fiziksel Kontroller

Bu bölümde Kamu SM tarafından sertifika hizmeti verilirken yerine getirilmesi gereken teknik olmayan güvenlik kontrolleri anlatılmıştır.

5.1 Fiziksel Güvenlik Denetimleri

Kamu SM sisteminin çalıştığı cihazların bulunduğu binalar ve odalar, giriş ve çıkışların kontrol edildiği, yetkisiz kişilerin girişini engelleyen güvenlik önlemleri ile donatılmıştır.

5.1.1 Tesis Yeri ve İnşaatı

Kamu SM sisteminin çalıştığı binanın bulunduğu mekan, yerleşim merkezinden uzak, yangın, su baskını, deprem, yıldırım ve hava kirliliğinden en az etkilenecek, giriş ve çıkışların kontrol edildiği bir bölgedir.

Bina, yüksek güvenlik gerektiren işlerin yapılmasına imkan sağlayan yapıdadır. Bina, esnek (çelik yapı) ve sert (çelik çatıyla desteklenmiş beton yapı veya desteklenmiş beton yapı) yapı şartlarını sağlamaktadır.

Kamu SM'nin kurulduğu yer ve binada güç birimleri, haberleşme birimleri, havalandırıcılar, yangın söndürücüler mevcut olup, deprem, su ve afetlere karşı gerekli tedbirler alınmıştır.

5.1.2 Fiziksel Erişim

Kamu SM yazılım ve donanım modülleri ile arŐivlere erişim denetim altındadır. Binaya girişler güvenlik görevlilerinin kontrolü altında, gelişmiş erişim kontrol cihazlarıyla sağlanmaktadır.

Bina içinde Kamu SM sistemine ait yazılım ve donanım araçlarının bulunduğu, elektronik veya kağıt ortamdaki bilgilerin tutulduğu, sistemin işletildiği ve yönetildiği odalara erişim gelişmiş erişim kontrol cihazlarıyla yapılmaktadır. Yetkisi olmayan kişiler sistemin kurulu olduğu odalara giriş yapamamaktadır. Yetkisiz kişilerin donanım bakımı veya bunun gibi sıra dışı bir amaçla sistemin kurulu olduğu odalara girişleri özel erişim talimatları uyarınca düzenlenir.

5.1.3 Güç Kaynağı ve Havalandırma

AŞağıdaki güç kaynakları Kamu SM işlevlerinin yerine getirilmesi ve sürekliliği için kullanılmaktadır:

- Güç alma ve devşirme (transformatör) birimleri
- Dağıtım paneli
- Trafo
- UPS
- Kuru akü
- Acil jeneratör

Bina gerekli havalandırma sistemi ile donatılmıştır.

5.1.4 Su Baskınları

Kamu SM işlevlerinin yerine getirildiği ortamlarda su baskınlarından en az zarar görecektir şekilde önlemler alınmıştır.

5.1.5 Yangın Önleme ve Korunma

Kamu SM işlevlerinin yerine getirildiği ortamlarda yangını önleyici ve olası yangınlarda zararı en aza indirecek önlemler alınmıştır.

5.1.6 Saklama ve Yedekleme Ortamlarının Korunması

Kullanılan veri saklama ortamları (disk, CD, kağıt vb.) bozulmaya, yıpranmaya karşı fiziksel ve elektronik olarak korunur.

5.1.7 Atıkların Yok Edilmesi

Hassas bilgilerin bulunduğu ve kullanılmayan elektronik veya kağıt ortamda tutulan bilgiler geri dönüşümsüz olarak yok edilir.

5.1.8 Farklı Mekanlarda Yedekleme

Kamu SM, sisteminin sürekliliğini sağlayabilmek amacıyla gerekli gördüğü bileşenleri, farklı bir fiziksel mekanda güvenli kasalarda saklar. Yedek sistemin bulunduğu mekan, asıl sistemin sağladığı tüm güvenlik ve işlevsellik şartlarını sağlar.

5.2 Prosedürel Kontroller

5.2.1 Güvenilir Roller

Kamu SM'de çalışan personelin rolleri aşağıda belirtildiği şekilde sınıflandırılmıştır:

Kamu SM Yönetimi: Kamu SM'nin stratejik hedeflerinin gerçekleştirilmesi için gerekli tüm idari ve teknik faaliyetlerin yönetilmesinden sorumludur.

Güvenlik Personeli: Kamu SM güvenlik politikalarının uygulanmasından sorumludur.

Sistem Yöneticileri: Sertifika hizmetlerinin yürütülmesi için gereken bilgi teknolojileri altyapısının yönetilmesinden sorumludur.

Sistem Operatörleri: Tüm sistem bileşenlerinin işletiminden, yedeklenmesinden ve kurtarma faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumludur.

Sistem Denetçisi: Sertifika hizmetleriyle ilgili iş ve işlemlerin denetlenmesinden sorumludur.

Sertifika Kayıt Sorumlusu: Sertifika üretim/iptal başvurusunun alınması, başvuru evraklarının ve kurum/kuruluş/tüzel/gerçek kişinin kimliğinin doğrulanmasından sorumlu personeldir.

Sertifika Üretim Sorumlusu: Sertifika üretimini gerçekleştiren personeldir.

5.2.2 Her İşlem İçin Gereken Kişi Sayısı

Kamu SM, kök ve alt köklere ait sertifika üretilmesi ve iptal edilmesi için birden fazla kişinin aynı anda hazır bulunmasını sağlar.

Kamu SM, kök ve alt köklere ait imza oluşturma verilerinin başka bir kriptografik modül içerisine yedeklenmesi için birden fazla kişinin aynı anda hazır bulunmasını sağlar.

5.2.3 Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme

Kamu SM işleyişinin her adımında, işlemleri yerine getirecek kişilerin kimlik tanımlaması ve doğrulaması yapılır. Böylece her sistem birimine sadece yetkili kişilerin erişimi sağlanır. Sistemdeki bazı birimlere erişim, farklı derecelerdeki yetkilendirme tanımlamalarıyla yapılır. Bu birimlere erişimin sağlanabilmesi için kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra yetkilendirme tanımlamalarında verilen yetkiler çerçevesinde sistemde işlem yapılabilmektedir.

Kamu SM sistemi içinde kimlik doğrulama güvenli donanım araçları, parolalar, gizli sorular ve biyometrik veri kullanılarak güncel kriptografik yöntemlerle yapılır.

5.2.4 Görevlerin Ayrılmasını Gerektiren Roller

Aşağıda verilen roller arasında görevler ayrılığı vardır:

- Sertifika Üretim Sorumlusu ile Sertifika Kayıt Sorumlusu arasında
- Sistem Denetçisi ile diğer roller arasında
- Sistem Yöneticisi ile Güvenlik Personeli ve Sistem Denetçisi arasında

5.3 Personel Güvenlik Kontrolleri

5.3.1 Kişisel Geçmiş, Deneyim ve Nitelik Gereklere

Çalışanlar sistemin işleyiş ve güvenlik gereklerini sağlayabilecek nitelikte, bilgili ve deneyimli kişilerden seçilir. Kamu SM'nin istihdam ettirdiği personel sistem güvenliği, veri tabanı yönetimi, elektronik imza teknolojileri ve uygulamaları, sertifika yönetimi ile ilgili konularda bilgi ve deneyimi olan nitelikli kişilerden oluşur.

5.3.2 Geçmiş Araştırması

Çalışanların Kamu SM'nin işletilmesinde güvenlik ihtiyaçlarının gerektirdiği güvenilirliğe sahip olması gerekmektedir. Personelin güvenilirliği geçmişine yönelik yapılan araştırmalar ile belirlenir. İşe alınmadan önce geçmişe yönelik yapılan araştırmalarda personelin herhangi bir sebepten dolayı hüküm giyip giymemiş olduğu araştırılır.

5.3.3 Eğitim Gereklere

Çalışanlar Kamu SM'deki işlerine aktif olarak başlamadan önce gerekli eğitimden geçirilirler. Çalışanlara verilen eğitimde Kamu SM'de uygulanan güvenlik ilkeleri, sistemin teknik ve idari işleyişi, işleriyle ilgili süreçler, süreç içindeki görev ve sorumluluklar anlatılır.

5.3.4 Sürekli Eğitim Gereklere ve Sıklığı

Kamu SM sisteminde yapılan değişikliklerin bildirilmesi amacıyla personele verilen eğitimler gerekli görüldükçe tekrarlanır. Yeni göreve başlayanlar için eğitimler tekrarlanır.

5.3.5 Görev Değişim Sıklığı ve Sırası

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

5.3.6 Yetkisiz Eylemlerin Cezalandırılması

Kamu SM personelinin tamamen veya kısmen sahte elektronik sertifika oluşturması, geçerli olarak oluşturulan elektronik sertifikaları taklit veya tahrif etmesi, yetkisi olmadan elektronik sertifika oluşturması veya bu elektronik sertifikaları bilerek kullanması halinde ve diğer yetkisiz eylemlerde ilgili mevzuat gereğince işlem yapılır.

5.3.7 Anlaşmalı Personel Gereksinimleri

Kamu SM kendi personeli dışındaki kişilerle çalışmak durumunda olduğunda, bu kişilerle ilgili olarak, kendi personeline uyguladığı güvenlik kontrollerini yapar.

5.3.8 Sağlanan Dokümantasyon

Çalışanlara işleriyle ve süreçlerle ilgili gerekli kılavuz ve destek dokümanları sağlanır.

5.4 Denetim Kayıtları

Kamu SM işleyişi sırasında gerçekleştirilen anahtar ve sertifika yönetimi, sistemin güvenliği ile ilgili işlerin kayıtları tutulur. Tutulan kayıtların bir kısmı elektronik ortamda, diğer bir kısmı ise kağıt üzerindedir. Denetimler sırasında gerekli görüldüğu takdirde bu kayıtlar görevliler tarafından incelenir.

5.4.1 Kaydedilen İşlemler

Kamu SM sisteminde aşağıda yapılan işlemler ile ilgili elektronik veya kağıt ortamda yapılan işlerin kayıtları tutulur:

- Kamu SM anahtarlarının yaşam döngüsü yönetimi işlemleri
  - Anahtar üretimi
  - Anahtar yedekleme
  - Anahtar yok etme
  - Kriptografik modül yaşam döngüsü işlemleri
- Sertifika üretim, yenileme ve iptal başvuruları
  - Başvuru sahibi tarafından sunulan belgelerin neler olduğu bilgisi
  - Başvuru sırasında alınan kimlik tanımlamaya yarayan belgeler
  - Başvuru sırasında elektronik veya kağıt ortamda alınan form veya belgeler
  - Kağıt belgelerin kopyalarının nerede saklandığı bilgisi
  - Geçerli ve geçersiz alınan tüm başvuru bilgileri
- Sertifika yaşam döngüsü yönetimi işlemleri
  - Sertifika kullanıma açma
  - Sertifika yenileme
  - Sertifika iptal etme
  - SİL yayımlanması
- Güvenlikle ilgili diğer işlemler
  - Sisteme başarılı veya başarısız tüm erişim denemeleri
  - Çalışanlar tarafından gerçekleştirilen güvenlik sistemi işlemleri
  - Güvenli tutulması gereken hassas dosyaların okunması, yazılması ve deđiőtirilmesi
  - Güvenlik profili deđiőtiklikleri
  - Sistemin çökmesi, donanım hataları ve diğer bozukluklar
  - Güvenlik duvarı (firewall) ve yönlendirici (router) işlemleri
  - Kamu SM'ye ziyaretçi giriş ve çıkışı

- Kayıtlarda kayıt zamanı ve kaydın oluşmasına sebep olan çalışanın ismi bulunur.

5.4.2 Kayıtların İncelenme Sıklığı

Sistemin işleyiőiyle ilgili tutulan kayıtlar uygun zaman aralıklarıyla incelenir. Buna ek olarak, sistemde olağandışı hareketlerin görülmesi ya da alarm durumlarında tutulan kayıtlar incelenir. Yapılan incelemeler sonucu gerek görülen ve başlatılan işlemler de belgelenir.

Sertifika başvurusu sırasında sertifika sahiplerinden gelen bilgilerin elektronik veya kağıt ortamda tutulan kayıtları, sertifika yaşam döngüsü süresi içinde gerek görüldükçe veya yasal işlemler sebebiyle incelenebilir.

5.4.3 Kayıtların Saklanma Süresi

Kayıtlar incelenmelerinden sonra, en az 2 (iki) ay sistemde tutulur. Ardından arşivlenir.

5.4.4 Kayıtların Korunması

Kamu SM'ye ait kayıtların elektronik ve fiziksel olarak güvenlik altında tutulması için aşağıdaki önlemler alınmıştır:

- Kayıtlar yetkisi olan personel tarafından oluşturulur.
- Yetkisi olmayan kişiler elektronik kayıtların bulunduğu sistemlere erişemezler.
- Kağıt üzerindeki kayıtlar sadece yetkililerin girme izni bulunan kilitli odalarda bulunurlar.
- Kayıtların değiştirilmesine izin verilmez, bunun için gerekli güvenlik önlemleri alınmıştır.
- Elektronik olarak saklanan ve sistemin işleyişi açısından kritik olan kayıtlar, işlemleri yapan personel tarafından gerektiğinde elektronik imza ile imzalanarak saklanır. Böylece kritik kayıtlarda oluşabilecek her değişiklik sistem tarafından fark edilir.
- Kritik bilgiler gerektiğinde Kamu SM'ye ait anahtarlarla şifreli olarak saklanır.

5.4.5 Kayıtların Yedeklenmesi

Sistemin kritikliğı göz önüne alındığında her gün düzenli olarak, sistemin yoğun olarak kullanılmadığı bir saatte gerekli görülen kayıtların çevrim içi yedeğı alınmaktadır. Yedekleme ihtiyacını gidermek üzere teyp kütüphanesi ve yedekleme işlemlerini otomatikleştirmek için yedekleme yönetim yazılımı mevcuttur.

5.4.6 Kayıtların Toplanması

Kayıtlar uygulama katmanında, ağ katmanında ve işletim seviyesi düzeyinde otomatik olarak toplanır. Kamu SM çalışanları da sertifika işlemleri ile ilgili bilgi giriş yaptıklarında kayıt hazırlar.

5.4.7 Kayda Sebebiyet Veren Tarafın Bilgilendirilmesi

Kayıt oluşmasına sebep olan işlemi başlatan Kamu SM sertifika yönetim sistemi kullanıcısı, kaydın yapıldığına dair sistem tarafından bilgilendirilir.

5.4.8 Saldırıya Açıklığın Değerlendirilmesi

Denetim kayıtlarının tutulduğu sistemler için Bölüm 6.5, 6.6 ve 6.7’de sözü geçen teknik güvenlik kontrolleri uygulanır.

5.5 Kayıt Arşivleme

5.5.1 Arşivlenen Kayıt Bilgileri

Bölüm 5.4.1’de belirtilen kayıtlara ek olarak sertifika başvurusu ve sertifika yaşam döngüsüyle ilgili, elektronik olarak ya da kağıt üzerinde tutulan aşağıdaki belgeler arşivlenir:

- Sertifika talep yetkilisi tarafından, başvuru sırasında verilen tüm bilgi ve belgeler
- Sertifika kullanıma açma, yenileme ve iptal başvuruları sırasında elektronik veya kağıt ortamda alınan formlar
- Sertifika işlemleriyle ilgili yapılan önemli yazışmalar
- Üretilen tüm sertifikalar
- Geçerlilik süresi dolan tüm Kamu SM kök ve alt kök sertifikaları
- Yayımlanan tüm sertifika iptal durum kayıtları
- Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları dokümanı
- YN ÖKC Sertifikası talep formu

5.5.2 Arşivlerin Tutulma Süresi

Arşivlenen bilgiler ve belgeler en az 20 (yirmi) yıl boyunca saklanır.

5.5.3 Arşivlerin Korunması

Arşivlenen bilgi ve belgeler izinsiz izlenmeyi, değiştirmeyi ve silinmeyi engelleyecek şekilde elektronik ve fiziksel olarak güvenli tutulur. Arşivler yetkisiz çalışanların erişimine kapalıdır. Arşivlerin tutulduğu ortam 5.5.2’de belirtilen süre boyunca arşivlerin zarar görmesini engelleyecek şekilde seçilir.

5.5.4 Arşivlerin Yedeklenmesi

Kritik bilgi içeren elektronik arşivler Kamu SM iş sürekliliği politikası gereğince yedeklenir.

5.5.5 Kayıtların Zaman Damgası Gereksinimleri

Kamu SM gerekli gördüğü kayıtlara zaman damgası ekler.

5.5.6 Arşivlerin Toplanması

Arşivler elektronik veya kağıt ortamda toplanır.

5.5.7 Arşiv Bilgilerinin Elde Edilme ve Doğrulanma Metodu

Arşiv bilgileri yetkili personelden edinilir. Aynı bilgiye ait birden fazla arşiv olması durumunda arşivler kıyaslanarak doğruluğu kontrol edilir.

5.6 Anahtar DeęiŐimi

Kamu SM'ye ait anahtarlar ve sertifikalar geçerlilik süresinin dolması veya güvenlik gerekleriyle yenilenebilir. Kamu SM'ye ait sertifikanın kullanım süresinin dolmasından önce eski anahtar çiftinden yeni anahtar çiftine geçiş işlemleri yapılır. Anahtar deęiŐimi işlemleri Őunları gerektirir:

- Son kullanıcı sertifikalarının, belirlenen süreler boyunca üretilebilmesini sağlayacak makul bir süre öncesinde işlemlere başlanır. Eski anahtarlarla sertifika verilmesi durdurulur.
- Kamu SM'nin eski imza oluşturma verisiyle imzalanmış sertifikaların doğrulanabilmesi için, eski Kamu SM sertifikası yayımlanmaya devam eder.
- SİL dosyası aynı Kamu SM imza oluşturma verisiyle imzalanıyorsa, Kamu SM'nin eski imza oluşturma verisiyle oluşturulmuş sertifikaların kullanım tarihleri dolana kadar, Kamu SM SİL'leri eski imza oluşturma verisiyle imzalamaya devam eder. Yeni üretilen sertifikalar için oluşturulan SİL dosyası yeni Kamu SM imza oluşturma verisiyle imzalanır.
- Kamu SM, anahtarlarının yenilendiği bilgisini Kamu SM resmi web sitesi üzerinden duyurur ve sertifika hizmeti verdiği kurumları bilgilendirir.

5.7 Güvenliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar

5.7.1 Güvenliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar

Güvenilirliğin yitirilmesi durumlarında, sertifika yönetim sisteminin en kısa zamanda yeniden güvenli olarak çalışmaya başlaması, durumdan etkilenen tarafların haberdar edilmesi, zararlarının en aza indirgenmesi için belirlenen süreçler işletilir.

5.7.2 Donanım, Yazılım veya Veri Bozulması

Donanım, yazılım veya veri bozulması durumları raporlanır ve arızanın/hatanın giderilmesi için gerekli süreç başlatılır.

İŞ sürekliliğini sağlamak için sistemde kullanılacak aktif cihazlar ve depolama alan ağı bileşenleri yedekli yapıda çalışmaktadır. Depolama ünitesi fiziksel olarak farkı bir noktada bulunan veri depolama ünitesi ile veri senkronizasyonu yapabilecek niteliktedir. Arızanın giderilmesi süreci arıza sebebinin araştırılmasını, hatanın giderilmesini ve gerekli görüldüğünde Kamu SM hizmetlerini güvenilir yedek ortama aktarmayı içerir.

Gerekli görüldüğü takdirde imza oluşturma verisinin çalınması durumunda uygulanacak süreçler işletilir ve yeniden çalışırılık sağlanır.

5.7.3 İmza Oluşturma Verisinin Gizliliğinin Kaybedilmesi

Kamu SM'nin sertifika imzalamada kullandığı imza oluşturma verisinin gizliliğinin kaybedildiğinden Őüphelenilmesi ya da bunun öğrenilmesi durumunda ilgili sertifika en kısa zamanda iptal edilir ve aşağıdaki işlemler yerine getirilir:

- Kamu SM kendisine ait sertifikanın iptal edildiğini, iptal sebebi ile birlikte en hızlı şekilde Kamu SM resmi web sitesi üzerinden duyurur ve ilgili kurumları yazıyla bilgilendirir.

- Kamu SM, sertifika sahiplerinin durumdan ne şekilde etkileneceğini belirten açıklamayı yapar, eski gizli anahtarıyla oluşturulan sertifikalara güvenilmemesi için ilgili taraflara ihtarda bulunur.
- Kamu SM, kendisine ait sertifikanın iptal edildiği bilgisini yayımladığı SİL dosyasında belirtir.
- Kamu SM tarafından üretilen sertifikaların gerekli görünen bir kısmı veya hepsi iptal edilir. İptal bilgisi sertifika sahipleri ile ilgili kurumlara en kısa zamanda bildirilir. Kamu SM sertifika isteklerine yanıt vermeyi durdurur.
- İlgili taraflar Kamu SM'nin durumuyla ilgili sürekli bilgilendirilir.
- Kamu SM imza oluşturma verisinin yok edilmesi sürecini işletir.
- Kamu SM, yeni bir anahtar çifti ve sertifika üreterek yeni sertifikayı taraflara bildirir.
- Kamu SM anahtar çiftinin yenilenmesiyle, iptal edilen sertifikaların kullanıcıdan gelen talep doğrultusunda güncellenmesi süreci başlatılır.

5.7.4 Arıza Sonrası Yeniden Çalışırılık

Kamu SM, arıza ya da afet sonrası sistemin en kısa zamanda yeniden ve güvenli olarak çalışmaya başlaması için gerekli yöntemleri ve süreçleri Kamu SM İş Sürekliliği Planı'nda tanımlar.

Kamu SM, arıza sonrası yeniden çalışırılığı sağlayacak Kamu SM İş Sürekliliği Planı'nı periyodik olarak gözden geçirir ve test eder.

5.8 Sertifika Hizmetlerinin Sonlandırılması

[KAMU SM Hizmetleri Sonlandırma Planı](#) dokümanında tanımlanmıştır.

6 Teknik Güvenlik Kontrolleri

Kamu SM'nin kendisi ve sertifika sahipleri adına, anahtar çiftleri ve erişim verilerini ürettiği, sertifika yönetim işlemlerini gerçekleştirdiği sistemler CWA 14167-1 ve ETSI TS 101 456 gereklerini sağlar.

6.1 Anahtar Çifti Üretimi ve Kurulumu

6.1.1 Anahtar Çifti Üretimi

6.1.1.1 Kök ve Alt Kök Anahtar Çifti Üretimi

Kök ve alt köklere ait anahtar çiftleri, yetkisi olmayan personelin giremeyeceği gizli odada, birden fazla eğitimli personelin gözetiminde, ağ ortamına kapalı sistemlerde, güvenli anahtar üretimi için gereken testlerden geçmiş, güvenli yazılım kullanılarak üretilir. Üretilen imza oluşturma verisi güvenli kriptografik modül içinde saklanır. Modül güvenli odadan dışarıya çıkarılmaz. Yapılan bütün işlemler kayıt altına alınır ve işlemi gerçekleştiren personeller tarafından onaylanır.

İmza oluşturma verisinin saklandığı kriptografik modül Bölüm 6.2.1'de belirtilen standartlara uyar.

6.1.1.2 Sertifika Sahibi Anahtar Çiftinin Üretimi

YN ÖKC'ye ait anahtar çiftlerinin Kamu SM tarafından oluşturulmasına müteakip; kartlı üretim durumunda imza oluşturma verisi, sertifika ile birlikte akıllı kart içinde imza karşılığı ve kimlik kontrolü yapılarak sertifika talep

yetkilisine teslim edilir. PFX üretimi durumunda ise FTP sunucusu üzerinden şifreli olarak ulaştırılır. Firma tarafından sunucu üzerinden teslim alındığında güvenli odada cihazlara yüklenmesi ile son bulmaktadır.

6.1.2 Sertifika Sahibine İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması

YN ÖKC imza oluşturma ve doğrulama verileri Kamu SM tarafından oluşturulduğu için başvuru sahibi tarafından imza doğrulama verisinin Kamu SM'ye ulaştırılması söz konusu değildir.

6.1.3 Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'na İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması

Sertifika sahiplerine ait ÖKC'lerle ilgili anahtar çiftleri Kamu SM tarafından üretildiği için imza doğrulama verisinin Kamu SM'ye ulaştırılması söz konusu değildir.

6.1.4 Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Sertifikalarına Erişim Sağlanması

Kamu SM'ye ait kök ve alt kök sertifikaları internet ortamında tarafların erişimine hazır bulundurulur. Sertifikanın yayımlandığı ortamın izinsiz değiştirmeye ve silinmeye karşı güvenliği sağlar.

Kamu SM'ye ait sertifikalar Kamu SM'ye ait web sayfası üzerinden yayımlanır. Kök ve alt kök sertifikalarının özet değeri ve özet algoritması <https://sertifikalar.kamusm.gov.tr> adresi üzerinden yayımlanır.

6.1.5 Anahtar Uzunlukları

RSA açık anahtar algoritması ile oluşturulan Kamu SM S1 kök ve alt kökünün anahtar uzunluğu 2048 bit olup bu alt kök tarafından üretilen RSA algoritmalı YN ÖKC sertifikalarının anahtar çiftlerinin uzunluğu en az 2048 bittir. ECDSA açık anahtar algoritması ile oluşturulan ve daha yeni olan Kamu SM S2 kök ve alt kökünün anahtar uzunluğu 384 bit olup bu alt kök tarafından üretilen YN ÖKC sertifikalarının anahtar uzunluğu ise en az 384 bittir.

6.1.6 Anahtar Üretim Parametreleri ve Kalitesinin Kontrolü

Kamu SM tarafından anahtar üretiminde kullanılan algoritmaların güvenliği ispatlanmış ve dünyaca kabul görmüştür. Algoritmaların gerçekleştiriminde kullanılan yöntemler gerekli güvenlik kriterlerini sağlar. Anahtarları üreten programlar gerekli güvenlik testlerinden geçirilirler.

6.1.7 Anahtar Kullanım Amaçları

Kamu ESHS'ye ait imza oluşturma verisi; Kamu ESHS tarafından oluşturulan ÖKC sertifikalarının ve yayımlanan SİL dosyalarının imzalanması amacıyla kullanılır. Kamu SM ÖKC Sertifikalarının imzalanmasında kullanılan sertifika zinciri Ek-A'da detaylı olarak bulunmaktadır.

6.2 İmza Oluşturma Verisinin Korunması

6.2.1 Kriptografik Modül Standartları

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verisi güvenli yazılım kullanılarak üretilir, güvenli kriptografik modül içinde saklanır ve geçerli olduğu süre boyunca bu modül dışına çıkmaz.

Kriptografik modül aşağıda belirlenen güvenlik işlevlerine sahiptir:

- İmza oluşturma verisinin geçerlilik süresi boyunca gizlilik ve bütünlüğünü sağlar.

- Modüle erişimde kimlik belirleme ve doğrulama işlevlerini yerine getirir.
- Erişim yetkisi birden fazla kişinin kontrolünde olacak şekilde tanımlanabilir.
- Kullanıcıya tanımlanan roller doğrultusunda verdiği hizmetlere erişimi sınırlar.
- Düzgün çalıştığı test edilebilir, test sırasında hata oluştuğunda güvenli duruma geçer.
- Modüle izinsiz erişim ve kullanım ile tahrifata yol açabilecek her türlü fiziksel önlem alınmıştır.
- Yetkisiz erişime teşebbüs edilmesi durumunda, modül içindeki veriyi siler.
- İmza oluşturma verisinin yedeğinin güvenli biçimde alınmasına olanak verir.
- Sertifika sahibinin imza oluşturma verisinin içinde bulunduğu güvenli elektronik imza oluşturma aracı, imza oluşturma verisinin aracın dışına çıkmasını engelleyen ve araca erişimi parola ile sağlayan teknik özelliklere sahiptir.

Kriptografik modül ve sertifika sahibinin güvenli elektronik imza oluşturma aracı aşağıdaki güvenlik standartlarından en azından birisini sağlar:

- FIPS PUB 140-2'ye göre seviye 3 veya üzeri,
- CWA 14169 standardına uygun ve TS ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e veya ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e göre en az EAL4+.

6.2.2 İmza Oluşturma Verisine Birden Fazla Kişi Kontrolünde Erişim

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verisinin bulunduğu odaya erişim aynı anda 2 (iki) yetkili personel tarafından sağlanmaktadır.

6.2.3 İmza Oluşturma Verisinin Yeniden Elde Edilmesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.2.4 İmza Oluşturma Verisinin Yedeklenmesi

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verisinin yedeğinin alınması birden fazla yetkili personel tarafından yapılır. Yedekleme işlemi hazırda kullanılmakta olan imza oluşturma verisi için sağlanan güvenlik ile eşdeğer güvenlik önlemleri altında yapılır. Yedeklenen imza oluşturma verisi yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli kriptografik donanım cihazı içinde tutulur. Güvenli donanım cihazı hazırda kullanılmakta olan imza oluşturma verisinin bulunduğu ortam ile aynı güvenlik şartlarına sahip ortamda saklanır.

6.2.5 İmza Oluşturma Verisinin Arşivlenmesi

YN ÖKC'ye ait imza oluşturma verileri arşivlenmez.

6.2.6 İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modüle Yüklenmesi

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verisi üretildikten hemen sonra kriptografik modüle yüklenir. İşlem, güvenilir yöntemlerle ve birden fazla yetkili personelin denetiminde yerine getirilir.

6.2.7 İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modülde Saklanması

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verileri, yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli kriptografik donanım cihazı içinde tutulur. İmza oluşturma verisinin yedekleme amacı haricinde cihaz dışına çıkması engellenmiŐtir. İmza oluşturma verisi kriptografik modül içinde güvenli algoritma ve yöntemlerle Şifreli olarak saklanır.

6.2.8 İmza Oluşturma Verisine Erişim

Kamu SM'nin imza oluşturma verisine erişim birden fazla yetkili çalışanın ortak denetimi altındadır. İmza oluşturma verisinin bulunduğu odaya giriş için, tanımlanan yetkililerin aynı anda hazır bulunması ve elektronik olarak kimliklerinin ve yetkilerinin doğrulanması gerekir. Yeterli sayıda yetkili personelin hazır bulunmadığı ve kimliklerinin doğrulanamadığı durumlarda imza oluşturma verisinin bulunduğu odaya erişim sağlanamaz.

İmza oluşturma verisi kriptografik modül içinde Şifreli durumdayken erişime kapalıdır. Erişime açılması için erişimi sağlayan verinin modüle sunulması gerekir. İmza oluşturma verisinin erişime açılması ve kullanılır duruma getirilmesi birden fazla yetkili çalışanın ortak denetimi altındadır.

6.2.9 İmza Oluşturma Verisine Erişimin Kesilmesi

Kamu SM'nin imza oluşturma verisi imzalama için kullanıldıktan sonra oturum kapandığında veriye erişim otomatik olarak kesilir ve bir dahaki kullanımına kadar Őifrelenerek erişime kapalı tutulur. Erişimin yeniden sağlanabilmesi için Bölüm 6.2.8'de belirtilen yöntemin yeniden iŐletilmesi gerekir.

Sertifika talep yetkilisinin kullandığı YN ÖKC sertifikası oluşturma araçları, imza oluşturma verisini kullanan oturumun kapanmasından sonra veriye erişimi kesecek biçimde çalıŐır. Erişimin yeniden sağlanabilmesi için sertifika talep yetkilisinin erişim verisini yeniden girmesi gerekir. Erişim verisinin art arda 3 (üç) defa yanlış girilmesi durumunda YN ÖKC sertifika oluşturma aracı kilitlenir ve araca erişim sağlanamaz.

6.2.10 İmza Oluşturma Verisinin Yok Edilmesi

Kamu SM'ye ait imza oluşturma verileri kullanım süresinin dolmasının ardından, aslı ve bütün yedekleri buldukları ortamlardan uygun yöntemlerle geri dönüşsüz Şekilde silinir. Kamu SM'ye ait imza oluşturma verisinin silinmesi işlemi için Bölüm 6.2.8'de belirtilen Şekilde yeterli sayıda yetkili personelin hazır bulunması gerekir.

Sertifika sahiplerine ait imza oluşturma verileri kullanım süresinin sonunda veya sertifikanın iptal edilmesinden sonra sertifika talep yetkilisi tarafından YN ÖKC sertifikası oluşturma aracı üzerinden silinmelidir. Bu iŐlemin yapılmasından sertifika talep yetkilisi yükümlüdür.

6.2.11 Kriptografik Modülün Değerlendirilmesi

Kamu SM, bölüm 6.2.1 de belirtilen standartlara uygun kriptografik modül kullanır.

6.3 Anahtar Çifti Yönetimiyle İlgili Diğer Konular

6.3.1 İmza Doğrulama Verisinin Arşivlenmesi

Kamu SM'ye ve sertifika sahibine ait imza doğrulama verileri sertifikalar içinde tutulur ve sertifikalar kullanım sürelerinin dolmasından itibaren 20 (yirmi) yıl boyunca arşivlenir. Sertifikaların arşivleri yetkisiz kişilerce tahrifatına ve silinmesine karşı gerekli önlemlerin alındığı ortamlarda tutulur.

6.3.2 İmza Oluşturma ve Doğrulama Verilerinin Kullanım Süreleri

İmza oluşturma verisinin kullanım süresi, sertifikanın içeriğinde belirtilen kullanım süresi kadardır. Sertifikanın kullanım süresinin dolmasıyla ya da sertifikanın iptal edilmesiyle imza oluşturma verisinin kullanımı sona erer. Ancak, kullanım süresi dolsa bile sertifikalar içindeki imza doğrulama verileri geçmişe yönelik imzaların doğrulanabilmesi için kullanılır.

Kamu SM'ye ve sertifika sahibine ait anahtar çiftlerinin kullanım süresi, anahtar uzunlukları ve kullanılan imza algoritmasına göre belirlenir.

Üretilen sertifikaların son kullanma tarihi kendisine sertifika veren Kamu SM'ye ait kök ve alt kök sertifikasının son kullanma tarihini aşamaz.

6.4 Erişim Denetim Verileri

Kamu SM çalışanlarının erişim denetim verileri erişim parolalarını, YN ÖKC sertifikası oluşturma araçları içindeki erişim denetimi sağlayan diğer verileri ve biyometrik verileri içerir.

Sertifika sahibi için tanımlanan erişim verisi, YN ÖKC sertifikası oluşturma aracına ait erişim verisidir.

6.4.1 Erişim Denetim Verilerinin Oluşturulması

Kamu SM sistemi içinde kullanılan erişim denetim verileri ile sertifika sahibine ait erişim parolaları yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli ortamlarda, sistem tarafından yeterli uzunlukta, tahmin edilemez nitelikte ve rastgele üretilir.

Kamu SM tarafından sertifika sahibi adına oluşturulan erişim parolaları da yukarıdaki paragrafta belirtilen güvenlik şartlarını sağlar.

6.4.2 Erişim Denetim Verilerinin Korunması

Kamu SM sistemi içinde kullanılan erişim denetim verileri yalnızca yetkili çalışanlar tarafından bilinir.

Sertifika sahibine ait erişim parolaları sertifika sahibi tarafından belirlenir.

Erişim parolaları ilk kullanımda sertifika talep yetkilisi tarafından değiştirilir. Parolayı ikinci kişilerin erişiminden korumak sertifika talep yetkilisinin yükümlülüğündedir.

6.4.3 Erişim Denetim Verileri İle İlgili Diğer Konular

Erişim denetimi verilerinin sahibine ulaştırılması güvenli yollarla yapılır.

6.5 Bilgisayar Güvenliği Denetimleri

6.5.1 Bilgisayar Güvenliği İle İlgili Teknik Gereker

Kamu SM sistemi içinde kötü niyetli yazılımlara karşı gereken önlemler alınır. Sistemde ağ ve sunucu bazı sensörler içeren saldırı tespit sistemi bulunmaktadır. Bütün sunucular üzerinde merkezden yönetilebilen virüs tespit ve temizleme ajanları kurulmuştur. Kritik işlemlerin yapıldığı bilgisayarlar ağ ortamı dışında tutulur. Bilgilerinin tahrifata, silinmeye ve kaçağa karşı korunması ve işletimin sürekliliğinin sağlanması için gerekli güvenlik sağlanır. Her kurulan yazılımın yedek kopyası yaratılır ve sistemin güvenliği konusunda bütün iyileştirme eylemleri gecikmesiz uygulanır.

6.5.2 Bilgisayar Sisteminin Sağladığı Güvenlik Seviyesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.6 Yaşam Döngüsü Teknik Denetimleri

6.6.1 Sistem Geliştirme Denetimleri

Sistem geliştirilirken genel anlamda yapılan denetimler aşağıda verilmiştir:

- Yeterli düzeyde güvenlik tedbirleri alınır.
- Belirlenen güvenlik kriterlerine uygun personel çalıştırılır.
- Sertifika işlemlerinin sürekliliğini sağlamak için sistem bilgilerini tutan bileşenlerin yedekleri oluşturulur.
- Sistemin açık ağa bağlantısında gerekli güvenlik önlemleri alınır.
- Kurulum sırasında dışarıdan gelen yazılımlar kullanılmadan önce virüs taramasından geçirilir ve resmi olmayan yazılımların sisteme girmesi engellenir. Bu konuda tüm güvenlik gerekleri yerine getirilir, bütün iyileştirme eylemleri gecikmesiz uygulanır.
- Anormal sistem koşullarını yakalamak için ilk dönemlerde sistem durumları yakından gözlemlenir.
- Geliştirilmekte olan sisteme erişim kimlik, parola gibi tanıtıcı bilgilerin doğrulanmasıyla yapılır.
- Sistemin geliştirilmesi sırasında yapılan denetimler ISO/IEC 27001 gereklerini sağlar.

6.6.2 Güvenlik Yönetimi Denetimleri

Denetim 2 (iki) yılda en az bir kere gerçekleştirilir. Denetim kapsamında süreçler ve bilgi sistemleri bileşenleri ele alınır. Bulgular raporlanır; düzeltici faaliyet veya iş talebi ile gerekli iyileştirmeler gerçekleştirilir.

6.6.3 Yaşam Döngüsü Güvenlik Denetimleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.7 Ağ Güvenliği Denetimleri

Son teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurularak gerekli ağ güvenliği denetimleri yapılır. Sistem, dış açık ağa bağlantısında güvenlik duvarlarını kullanır. Sistemdeki sunucu ve aktif cihazların durum ve performanslarını

izlemek, geçmişe yönelik performans raporları çıkarmak ve geleceğe yönelik performans eğilimlerini saptamak amacı ile ağ ve sistem yönetimi sunucuları mevcuttur.

Sunucular üzerine ağ ve sistem yönetimi ajanları kurulmuştur. Yönetim yazılımı bu ajanlardan disk, hafıza, işlemci kullanımı gibi bilgileri çeker ve bu bilgileri gerçek zamanlı görüntüler. Sunucuların çalışması için önem arz eden kaynaklar için eşik değerler belirlenir ve bu eşik değerlerin aşılması durumunda sistem yöneticisi otomatik olarak uyarılır. Ağ ve sistem yönetimi yazılımı çektiği bilgileri merkezi bir veri tabanında saklar. Böylece herhangi bir anda verilerin sorgulanmasına ve geçmişe dönük rapor üretilmesine imkan tanınır.

Yüksek güvenlik gerektiren işlemlerin yapıldığı sistemler için farklı ağlar kurulmuştur. Kritik işlemlerin yapıldığı sistemler ağa bağlı değildir.

6.8 Zaman Damgası

Kamu SM sistemi içinde kullanılan zaman damgası gerekli kesinlik ve bütünlük şartlarını sağlar. Kamu SM sistemi içinde kullanılan zaman damgası Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'de belirtilen şartlara uyar.

Zaman damgasıyla ilgili ayrıntılı bilgi Zaman Damgası İlkeleri ve Zaman Damgası Uygulama Esasları'nda bulunur. Dokümanlara <http://depo.kamusm.gov.tr/ilke/> adresinden ulaşılabilir.

7 Sertifika ve Sertifika İptal Listesi Biçimleri

7.1 Sertifika Biçimi

Bu bölümde Kamu SM tarafından oluşturulan Kök, Alt kök, YN ÖKC sertifikası içeriği ile ilgili bilgilendirme yapılmaktadır.

7.1.1 Sürüm Numarası

Kamu SM "ITU-T X.509 V.3" sertifika standardını destekler.

7.1.2 Sertifika Uzantıları

Kamu SM tarafından dağıtılan sertifikalar X.509 V.3 formatında tanımlanan sertifikanın seri numarası, geçerlilik tarihi, ilgili imza doğrulama verisi, sertifika sahibine ve sertifikayı yayımlayan Kamu SM'ye ait isim bilgileri ve Kamu SM'nin elektronik imzası gibi zorunlu alanların yanı sıra X.509 V.3 sertifika uzantılarını içerir. Sertifikanın içeriğinde bulunan sertifika uzantıları, sertifikanın kullanılacağı uygulamanın gereklerine bağlı olarak belirlenir.

Tablo 1 ÖKC S1-S2 Sertifika Uzantıları

Sertifika Uzantısı	Kritik Uzantı	Açıklama
Temel Kısıtlar ¹	EVET	Sertifikanın son kullanıcı sertifikası olduğu, ESHS sertifikası amacıyla kullanılmayacağı belirtilir.
Yetkili Anahtar Tanımlayıcısı ²	EVET	Kamu SM'ye ait Ödeme Kaydedici Cihaz SHS açık anahtarının SHA-1 özet çıktısından oluşur.

¹ BasicConstraints

² AuthorityKeyIdentifier

Sertifika Anahtar Tanımlayıcı ³	EVET	Sertifikanın içeriğindeki “subjectPublicKey” alanının “BIT STRING” olarak değerinin SHA-1 özet çıktısından oluşur.
Anahtar Kullanımı ⁴	EVET	ÖKC anahtarlarının imzalama ve anahtar şifreleme amaçlı kullanıldığının ifadesi için “digitalSignature” [dijital imzalama] ve “keyEncipherment” [inkar edilemezlik] alanı seçilmiştir.
SİL Dağıtım Noktaları ⁵	HAYIR	http://depo.kamusm.gov.tr/okc/OKC-S1-SIL.crl ve http://depo.kamusm.gov.tr/okc/OKC-S2-SIL.crl
Yetkili Bilgi Erişimi ⁶	HAYIR	http://depo.kamusm.gov.tr/okc/OKC-S1.cer ve http://depo.kamusm.gov.tr/okc/OKC-S2.cer
Sertifika İlkeleri ⁷	HAYIR	Kamu SM Si/SUE dokümanına ait nesne tanımlama numarası (2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2) ve dokümanın bulunduğu http://depo.kamusm.gov.tr/ilke internet adresini içerir.
Genişletilmiş Anahtar Kullanımı ⁸	HAYIR	Sunucu Kimlik Doğrulama (1.3.6.1.5.5.7.3.1) Kullanıcı Kimlik Doğrulama (1.3.6.1.5.5.7.3.2)

Uzantılardan bazıları kritik olarak tanımlanmıştır. Kritik olarak belirtilen uzantıların sertifikayı kullanan uygulama tarafından tanımlanamaması durumunda sertifika kullanılamaz.

7.1.3 Algoritma ve Nesne Tanımlayıcılar

Kamu SM, firmalara verdiği Ödeme Kaydedici Cihaz Sertifikalarını imzalamak için iki farklı kök sertifikası ve bu köklerin altından sertifikalandırılmış 2 farklı alt kök sertifikası kullanmaktadır. Daha eski olan S1 (Sürüm 1) kök ve alt kökte SHA-256 özet algoritması ile RSA açık anahtarlı imzalama algoritması kullanılır ve sertifika sahiplerine ait anahtar çiftleri de RSA algoritmali 2048 bit uzunluğunda anahtarlardır. Yeni olan S2 (Sürüm 2) kök ve alt kökte ise SHA-384 özet algoritması ile ECDSA açık anahtarlı imzalama algoritmasını kullanır. Sertifika sahiplerine ait anahtar çiftleri ise ECDSA algoritmali 384 bit uzunluğunda anahtar çiftleridir. Kullanılan algoritmaların nesne tanımlama numaraları X.509 sertifikaları içinde belirtilir.

7.1.4 İsim Alanı Biçimleri

Kamu SM tarafından üretilen sertifikalardaki isim alanı “ITU X.500 Distinguished Name [Ayırt edici isim]” biçimine uygundur.

³ SubjectKeyIdentifier

⁴ KeyUsage

⁵ CRLDistributionPoints

⁶ AuthorityInformationAccess

⁷ CertificatePolicies

⁸ ExtendedKeyUsage

7.1.5 İsim Kısıtları

Bölüm 3.1 de belirtilmiştir.

7.1.6 Sertifika İlkeleri Nesne Tanımlama Numarası

Bağlı olunan Kamu SM Sİ/SUE dokümanına ait nesne tanımlama numarası: 2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2

7.1.7 İlke Kısıtları Uzantısının Kullanımı

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

7.1.8 İlke Niteleyiciler

“Sertifika İlkeleri Uzantısı” sertifikaların üretim ve yönetim işlemlerinde uyulan ilke ve esasların Kamu SM Sİ/SUE olduğuna işaret eder. YN ÖKC sertifikası üretim ve yönetiminde takip edilen kurallara işaret eden Sİ/SUE dokümanına ait nesne tanımlama numarası [Certificate Policy Object Identifier(s)] Kamu SM tarafından üretilen sertifikaların “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nın içinde yer alır. “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nın içinde “İlke Niteleyici¹⁰” olarak belirtilen alana Kamu SM SUE dokümanının bulunduğu internet adresi yazılır.

Üçüncü kişiler “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nı kontrol ettiğinde Sİ/SUE’de belirtilen ilke ve uygulama esasları çerçevesinde sertifikaları kullanarak işlem yapar.

Üçüncü kişiler “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nı kontrol ettiğinde Sİ/SUE’de belirtilen ilke ve uygulama esasları çerçevesinde sertifikaları kullanarak işlem yapar.

Kamu SM tarafından oluşturulan YN ÖKC sertifikasında “Sertifika İlkeleri Uzantısı” içeriğinde nesne tanımlama numarası olarak 2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2 ve ilke niteleyici olarak <http://depo.kamusal.gov.tr/ilke/> yer alır.

7.1.9 Kritik Belirtilmiş Olan İlke Belirleyici Uzantılarının İşlenmesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

7.2 Sertifika İptal Listesi Biçimi

7.2.1 Sürüm Numarası

Kamu SM’nin ürettiği SİL’ler “ITU X.509 V.2” SİL formatına uygundur.

7.2.2 Sertifika İptal Listesi Uzantıları

Üretilen SİL’ler “ITU X.509” SİL formatına uygun olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

- SİL’i oluşturan Kamu SM’ye ait isim bilgileri
- SİL imzalamak için kullanılan algoritmalara ait nesne tanımlama numarası (Kamu SM yayımladığı SİL’i imzalamak için S1 kökünde SHA-256 özet algoritması ile RSA açık anahtarlı imzalama algoritmasını, S2 kökünde SHA384 özet algoritması ile ECDSA açık anahtarlı imzalama algoritmasını kullanır.)
- SİL’in yayımlanma tarihi

⁹ Certificate Policies

¹⁰ Policy Identifier

- SİL numarası
- Bir sonraki SİL yayımlanma tarihi
- İptal edilen sertifikalarla ilgili aşağıdaki bilgiler:
  - Sertifikanın seri numarası
  - Sertifikanın iptal tarihi
  - Sertifikanın neden iptal edildiği bilgisi
- Kamu SM tarafından oluşturulan elektronik imza
- SİL imzasını doğrulamak için kullanılan Kamu SM'ye ait sertifikanın "ESHS Anahtar Tanımlayıcı" numarası

7.3 Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü Biçimi

7.3.1 Sürüm Numarası

YN ÖKC sertifikaları için ÇİSDUP hizmeti verilmemektedir.

7.3.2 ÇİSDUP Uzantıları

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

8 Uygunluk Denetimleri

Bu bölümde Kamu SM sertifika yönetim sisteminin Sİ/SUE dokümanına uygunluğunun denetlenmesi ile ilgili bilgilendirme yapılmaktadır.

8.1 Uygunluk Denetiminin Sıklığı

Kamu SM, BTK tarafından iki yılda en az bir defa denetlenir. Kamu SM, ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı gereğince yılda bir defa uygunluk denetimi geçirir. Her üç yılda bir sertifika yenilenir.

İç denetim, yılda bir defa olmak üzere gerçekleştirilir.

8.2 Denetçinin Nitelikleri

ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı'nın dış denetimi bağımsız ve akredite edilmiş kuruluşlarca gerçekleştirilir.

Denetçinin Sİ/SUE dokümanında belirtilenleri iyi anlaması, açık anahtarlı altyapılar hakkında bilgi sahibi olması ve uygunluk denetimleri konusunda tecrübeli olması gerekir.

8.3 Denetçinin Denetlenen Tarafla Olan İlişkisi

Dış denetçiler, herhangi bir çıkar çatışması olmaması ve bağımsızlığın zedelenmemesi için Kamu SM'den bağımsız kişilerden oluşur.

İç denetim için seçilen denetçiler ise denetlenecek birimden seçilmez.

8.4 Denetimin Kapsamı

Sertifika yönetim süreçlerini detaylandırarak anlatan sertifika yönetim prosedürlerinin, Kamu SM'nin iç işleyişindeki güvenlik ve işlevsel süreçlerin incelenerek işleyişin Sİ/SUE dokümanına uygunluğu denetlenir.

8.5 Yetersizliğin Tespiti Durumunda Yapılacaklar

Denetim sırasında Kamu SM'nin, Sİ/SUE dokümanlarının gereklerini yerine getirmediğinin tespit edilmesi durumunda, denetçi hangi süreçlerdeki aşamaların uygunsuz olduğunu yazdığı raporla ilgililere bildirir. Kamu SM yönetiminin önderliğinde yetersizliği tespit edilen durumların giderilmesi için yapılacak işlemler belirlenir ve yetersizliğin giderilmesi için çalışma başlatılır.

Denetimde sistemin kurulum, işletim veya bakım aşamaları sırasında, Sİ/SUE dokümanlarının gereklerinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:

- Denetçi hangi süreçlerdeki aşamaların uygunsuz olduğunu not eder ve ilgili tarafları 2 (iki) gün içinde bilgilendirir.
- Kamu SM denetim sonucu tespit edilen yetersizliklerini Sİ/SUE dokümanında belirtilen uygulama esaslarına uygun olarak giderir.
- Sertifika yönetimiyle ilgili kritik bulunan işlemlerde yetersizliğin tespit edilmesi durumunda, Kamu SM ilgili işlemleri düzeltmeler yapılincaya kadar durdurur.

Ayrıca, Kamu SM personelinin tamamen veya kısmen sahte elektronik sertifika oluşturması, geçerli olarak oluşturulan elektronik sertifikaları taklit veya tahrif etmesi, yetkisi olmadan elektronik sertifika oluşturması veya bu elektronik sertifikaları bilerek kullanması halinde ve diğer yetkisiz eylemlerde ilgili disiplin sürecine uygun olarak işlem yapılır.

8.6 Sonucun Bildirilmesi

Denetim sonucu rapor olarak Kamu SM yönetimine bildirilir. Kamu SM yönetimi raporda belirtilen, Sİ/SUE'ye uygun olmadığı tespit edilen durumların en kısa zamanda düzeltilmesini sağlar.

9 Diğer İşler ve Hukuksal Meseleler

9.1 Ücretlendirme

9.1.1 Sertifika Oluşturma ve Yenileme Ücreti

Kamu SM tarafından üretilen veya yenilenen sertifikalar ve diğer hizmetler için sertifika sahiplerinden ücret talep eder. Ürün ve hizmet bedeli, Kamu SM tarafından belirlenir ve GİB onayı alınır. Ürün veya hizmet bedeli ve ödeme şekli Kamu SM tarafından https://kamusm.bilgem.tubitak.gov.tr/urunler/odeme_kaydedici_cihaz/fiyatlandirma.jsp adresinden yayımlanır.

Kamu SM'nin imza oluşturma verisinin çalınması, kaybolması, gizliliğinin veya güvenilirliğinin ortadan kalkması ya da sertifikanın hatalı üretilmesi gibi sertifika talep yetkilisinin kusurunun bulunmadığı durumların sonucunda sertifikaların Kamu SM tarafından iptal edilmesi ve güncellenmesi halinde, hiçbir ücret talep edilmez.

9.1.2 Sertifika Erişim Ücreti

Kamu SM, kendisine ve sertifika sahibine ait sertifikaları ücretsiz olarak yayımlar.

9.1.3 İptal Durum Kaydına Erişim Ücreti

Kamu SM, iptal durum kaydını SİL aracılığıyla duyurma hizmeti için, sertifika talep yetkilisinden veya üçüncü kişilerden ücret talep etmez.

9.1.4 Diğer Servis Ücretleri

Sertifika yönetim prosedürleri içinde elektronik ortamdan ve çağrı merkezi üzerinden otomatik olarak gerçekleştirilen işlemler için ücret talep edilmez.

Kamu SM, bilgi deposundan yayımladığı bilgi ve dokümanlara erişim için sertifika talep yetkilisinden veya üçüncü kişilerden ücret talep etmez.

9.1.5 İade Ücreti

Sertifika talep yetkilisi, sertifikasını ilk teslim aldığı anda yaptığı kontrol neticesinde, sertifikanın kullanılmadığını tespit ederse ve sorunun Kamu SM'den kaynaklanan bir hata sebebiyle ortaya çıktığı anlaşılırsa, sertifika ücreti iade edilir. Güvenli elektronik imza oluşturma aracı erişim verisinin kaybolması, unutulması, aracın yanlış erişim verisi girilmesi dolayısıyla kilitlenmesi, sertifika talep yetkilisinin yanlış kullanımından dolayı aracın kullanılamaz duruma gelmesi, sertifikanın iptali ve benzeri durumlarda sertifikanın kalan süresi kadar ve ücret karşılığı yenileme yapılır.

9.2 Finansal Sorumluluk

9.2.1 Sigorta Kapsamı

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.2.2 Diğer Varlıklar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.2.3 Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası

Kamu SM tarafından oluşturulan YN ÖKC sertifika talep yetkilisi ve üçüncü taraflar tarafından kullanımı ile ilgili doğabilecek risklerden sertifika talep yetkilisi ve üçüncü taraflar sorumludur.

9.3 Ticari Bilginin Korunması

9.3.1 Gizli Bilginin Kapsamı

Kamu SM ve sertifika hizmeti verdiği taraflarca paylaşılan iş planları, satış bilgileri, ticari sırlar ve yapılan gizli anlaşmalarda verilen bilgiler ticari bilgi olarak değerlendirilir. Ayrıca gizli olmadığı özel olarak bildirilmeyen tüm belge ve dokümanlar gizli olarak kabul edilir.

9.3.2 Gizlilik Kapsamında Olmayan Bilgiler

Kamu SM resmi web sitesi bilgi deposu üzerinden yayımlanan doküman ve sertifikalar içerisinde yer alan bilgiler gizli olarak değerlendirilmez.

9.3.3 Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu

Kamu SM ve ilgili taraflar karşılıklı ticari bilgilerini üçüncü taraflarla paylaşmaz. Bu amaçla gerekli olan önlemleri alırlar.

9.4 Kişisel Bilginin Gizliliği

9.4.1 Gizlilik Planı

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.4.2 Gizli Olarak Tanımlanan Bilgiler

Kamu SM veya sertifika talep yetkilisi tarafından atanan parolalar, numara, sembol gibi diğer tanımlayıcı bilgiler de gizli bilgi kapsamına girer.

9.4.3 Gizli Olarak Tanımlanmayan Bilgiler

Kamu SM tarafından oluşturulan sertifikaların içeriğinde bulunan bilgiler aksi taraflar arası sözleşmelerde belirtilmediği sürece gizli değildir.

9.4.4 Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu

Kamu SM sertifika talep eden kişiden, elektronik sertifika vermek için gerekli bilgiler hariç bilgi talep etmez. Kamu SM elde ettiği kişisel bilgileri sertifika hizmeti vermek dışında başka amaçlar için kullanmaz ve üçüncü kişilere vermez.

Sertifika sahiplerinden başvuru sırasında ve daha sonra sertifika yaşam döngüsü içinde istenen bilgilere erişimin ve yetkisiz kullanımın engellenmesi ve mahremiyetinin korunması için, Kamu SM tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınır. Sadece yetkilendirilmiş çalışanlar sertifika sahibinin bilgilerine erişir.

Kamu SM Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında <http://www.kamusm.gov.tr/kurumsal/kvkk> kurumsal web sayfasından bilgilendirme yapmaktadır.

9.4.5 Gizli Bilginin Kullanımına İzin Verilmesi

Kamu SM sertifika talep yetkilisinin yazılı veya e-imzalı rızası ile kişisel bilgileri üçüncü kişilerle paylaşabilir.

9.4.6 Yetkili Mercilerin Kararına Uygun Olarak Bilginin Açıklanması

Kamu SM sertifika sahiplerine ait gizli bilgileri, mahkeme kararı olması durumunda açıklayabilir.

9.4.7 Diğer Başlıklar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.5 Telif Hakları

Kamu SM tarafından üretilen tüm sertifikalar ve dokümanlar ile bu Sİ/SUE dokümanına bağılı olarak geliştirilen tüm bilgilerin fikri mülkiyet hakları Kamu SM'ye aittir.

9.6 Temsil Hakkı ve Yükümlülükler

Kamu SM, sertifika sahipleri ve üçüncü kişiler, sertifika sözleşmeleri ve taahhütnamelerde sözü geçen yükümlülükleri yerine getirirler.

9.6.1 Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Yükümlülükleri

Kamu SM'nin ESHS olarak işleyişinin güvenli olabilmesi için, sistem bileşenlerinin yerine getirmesi gereken yükümlülükler aşağıda belirtilmiştir.

- Elektronik sertifikalar ile ilgili tüm işlemleri, Kamu SM YN ÖKC Sertifika İlkeleri ve Uygulama Esasları'nda belirtilen şartlar altında yerine getirir.
- Başvuru sırasında sertifika sahibine ait kağıt üzerinde veya elektronik ortamdan verilen bilgileri sertifika hizmeti dışında başka herhangi bir amaç için kullanmaz, tutulan bilgilerin gizliliğinin korunması için gerekli önlemleri alır, bu bilgileri üçüncü kişilere mahkeme kararı veya sertifika sahibinin yazılı rızası olmaksızın vermez.
- Sertifika sahibine ait YN ÖKC sertifikası oluşturma verisinin kopyasını hiçbir şekilde tutmaz.
- Sertifika sahibine ait güvenlik hizmetleri sertifikasının, şifreleme verisinin kopyasını, yedeklemek amacıyla güvenli olarak saklar.
- Elektronik sertifikaların, GİB tarafından yapılan düzenlemelere ve Kamu SM yönergelerine uygun kullanılmadığının tespiti durumunda; elektronik sertifikaları res'en iptal eder.
- Sertifikaların geçerlilik süresi boyunca, YN ÖKC sertifikasında ya da okuyucusunda, kullanıcı kusurları hariç, bir donanım arızası oluşması halinde Kamu SM oluşan donanım arızalarını giderir ve ücretsiz olarak yeniler. Bu maddede anılan nedenlerle yapılan yenileme işlemlerinde sağlanan yeni sertifika kullanım süresi, arızalanan sertifikanın arıza tarihi itibarıyla kalan geçerlilik süresine eşit olacaktır.
- Bölüm 1.7'de belirtilen durumlar haricindeki her türlü iptal, arıza, kayıp, kullanıcı hatası nedeniyle kullanımdan çıkan veya arızalanan YN ÖKC sertifikası ya da okuyucusu için ücret iadesi veya ücretsiz yenileme yapılmaz.
- Bu kapsamda geliştirilen yazılımların ve akıllı kartların tüm fikri ve sınai mülkiyet hakları TÜBİTAK BİLGEM'e aittir.

9.6.2 Kayıt Birimi Yükümlülükleri

Kayıt birimlerinin yükümlülükleri 9.6.1. Bölümde belirtilen ESHS yükümlülükleri ile aynıdır.

9.6.3 Sertifika Sahibinin Yükümlülükleri

Sertifika talep yetkilisinin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

- Yukarıda sayılan koşullar çerçevesinde hizmet verecek Kamu Sertifikasyon Merkezi tarafından teslim edilecek olan YN ÖKC sertifikaları GİB tarafından yayımlanan 426. Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde belirtilen hükümler dışında kullanmayacağını,
- Başvuru sırasında kimliğini belgeleme ve doğrulama amacıyla gerek duyulabilecek kurumsal bilgi ve belgelerini tam ve doğru olarak beyan ettiğini; elektronik sertifikaların geçerlilik süresi boyunca bu bilgilerin güncelliğini temin edeceğini,
- Sertifikaların geçerlilik süresi boyunca; beyan edilen bilgilerde meydana gelen ve sertifika içerisinde yer alan bilgilerin değiştirilmesini gerektiren değişiklikleri derhal GİB'e ve/veya Kamu SM'ye bildireceğini,
- YN ÖKC sertifikasının ve/veya erişim verisinin (PIN/PUK) kayıp olmaması, açığa çıkmaması, değiştirilmemesi ve üçüncü kişilerin yetkisiz kullanımının engellenmesi için gerekli tedbirleri alacağını,
- YN ÖKC sertifikasının ve/veya erişim verisinin kayıp edilmesi, unutulması veya üçüncü kişilerin eline geçmesi durumunda, Kamu SM'ye ve/veya GİB'e iptal talebinde bulunacağını,
- Kullanım süresinin sonuna gelmiş veya iptal olmuş elektronik sertifikalar ile herhangi bir işlem gerçekleştirmeyeceğini,
- Sertifikaların, GİB tarafından yapılan düzenlemeler ve Kamu SM yönergelerine uygun olarak kullanılmadığının tespit edilmesi durumunda; sertifikaların res'en iptal edileceğini

kabul ve taahhüt eder.

Yükümlülüklerin ihlali nedeniyle üçüncü kişilerin zarara uğraması halinde TÜBİTAK'ın ödemek zorunda olduğu tazminatlarla ilgili sertifika sahibine rücu hakkı saklıdır.

9.6.4 Üçüncü Kişilerin Yükümlülükleri

Üçüncü kişiler, sertifikalarla ilgili işlem yapmadan önce sertifikanın aşağıda belirtilen geçerlilik kontrollerini yapmakla yükümlüdür.

- Sertifikanın, tanımlanan veriliş amacına uygun olarak kullanıldığını doğrulamak,
- Sertifikanın kullanım süresinin dolup dolmadığını kontrol etmek,
- Sertifikanın geçerliliğini SİL aracılığıyla kontrol etmek,
- SİL'den aldığı iptal durum kaydının bütünlüğünü Kamu SM'nin ilgili sertifikalarının içinde mevcut olan imza doğrulama verilerini kullanarak doğrulamak,
- Sertifikanın doğruluğunu Kamu SM alt kök sertifikasının içinde mevcut olan imza doğrulama verisini kullanarak doğrulamak,
- Kamu SM alt kök sertifikasının doğruluğunu kök sertifikasının içinde mevcut olan imza doğrulama verisini kullanarak doğrulamak,
- Kamu SM kök sertifikasının doğruluğunu sertifika özet değerini kontrol etmek suretiyle doğrulamak,
- Sertifika sahibinin sertifikasının içindeki imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisine sahip olduğunu doğrulamak.

9.6.5 Diğer Bileşenlerin Yükümlülükleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.7 Yükümlülüklerden Feragat

Kamu SM ile sertifika sahibi arasındaki yükümlülük, Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Sertifika Temini Ve Üretimi Sözleşmesi'nde belirtildiği şekilde sona erer.

9.8 Sorumlulukla İlgili Sınırlamalar

Kamu SM ve sertifika hizmetlerini alan tarafların sorumlulukları ilgili sınırlamalar Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Sertifika Temini Ve Üretimi Sözleşmesi ve YN ÖKC İlkeleri ve Uygulama Esasları dokümanında belirlenir.

9.9 Tazminat Halleri

Kamu SM ve sertifika hizmeti alan taraflar arasında yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden kaynaklanan zararlar, tarafların o ana kadar somut olarak gerçekleşmiş hak ve alacakları korunmak suretiyle tasfiye edilir.

9.10 Anlaşma Süresi ve Anlaşmanın Sona Ermesi

426. Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve GİB ile TÜBİTAK-BİLGEM arasında imzalanan protokol gereğince; GİB'in bildirdiği/uygun gördüğü firmalara YN ÖKC sertifikası üretilmektedir.

9.10.1 Anlaşma Süresi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.10.2 Anlaşmanın Sona Ermesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.10.3 Anlaşmanın Sona Ermesinin Etkileri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.11 Sistem Bileşenleri İle Haberleşme ve Kişisel Bilgilendirme

Kamu SM, sertifika yönetim prosedürlerinde sertifika başvurusunun sonucu, iptal ve yenileme taleplerinin sonuçları hakkında sertifika talep yetkilisine bilgilendirir. Bilgilendirmeler telefon, faks veya e-posta aracılığıyla olur. Sertifika yönetimiyle ilgili kritik görünen işlemlerle ilgili bilgilendirmeler resmi yazıyla yapılır.

9.12 Değişiklik Halleri

9.12.1 Değişiklik Metotları

Sİ/SUE dokümanı Kamu SM tarafından yazılmıştır. Bu Sİ/SUE dokümanında yapılabilecek değişiklikler ekleme ve değiştirme şeklinde olabileceği gibi, Kamu SM dokümanının tamamen yenilenmesine de karar verebilir. Bu Sİ/SUE dokümanının herhangi bir kısmının yanlış ya da geçersiz olduğu ortaya çıksa bile, Kamu SM Sİ/SUE'nin diğer kısımları, Sİ/SUE dokümanı güncellenene kadar geçerliliğini sürdürür.

9.12.2 Bilgilendirme Mekanizması ve Sıklığı

Sİ/SUE dokümanında yapılan değişiklikler dokümanın yenilenerek Kamu SM bilgi deposu üzerinden erişime açılması ile duyurulur. Yenilenen doküman en fazla 1 (bir) hafta sonra bilgi deposundan yayımlanır ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

9.12.3 Nesne Tanımlama Numarasının Değişmesini Gerektiren Durumlar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.13 Anlaşmazlık Halleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.14 Uygulanacak Hukuk

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.15 Uygulanabilir Yasalara Uyum

Sİ/SUE dokümanında geçen hükümlerin daha sonra yürürlüğe girecek ilgili mevzuata aykırı bulunması halinde dokümanda gerekli değişiklikler yapılarak uygun hale getirilir.

9.16 Diğer Hükümler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

EK-A Sertifika Biçimleri

a) Kamu SM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	02
İmza Algoritması	sha-256 ile RSA { 1 2 840 113549 1 1 11 }
Sertifikayı Veren	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	12 Kasım 2009 Perşembe 12:29:14
Geçerlilik Sonu	12 Kasım 2030 Salı 12:29:14
Konu	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Ortak Anahtar	2048 bit RSA {1 2 840 113549 1 1 1 }

Uzantılar	Değer
Konu Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID=81 e9 0f 46 16 9a 36 55 bd 48 49 a5 96 cf 92 fa d6 89 82 32
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı SİL İmzalama, SİL İmzalama
Temel Kısıtlamalar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=Yok

b) Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	7a 44 df 7a 3d
İmza Algoritması	sha256 ile RSA { 1 2 840 113549 1 1 11 }
Sertifika Veren	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 1 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	20 Kasım 2012 Salı 15:42:01
Geçerlilik Sonu	12 Kasım 2030 Pazartesi 12:29:14
Konu	CN = Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı-S1 C = TR
Ortak Anahtar	2048 bit RSA {1 2 840 113549 1 1 1 }
Uzantılar	Değer
Yetkili Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID=81 e9 0f 46 16 9a 36 55 bd 48 49 a5 96 cf 92 fa d6 89 82 32
Konu Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID=e3 b4 20 06 cf 63 73 1e a9 3c ac c8 99 89 e1 56 61 73 08 38
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı Sil İmzalama, Sil İmzalama
Temel Kısıtlar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=0
Sertifika İlkeleri	[1]Sertifika İlkesi: İlke Tanımlayıcısı=2.16.792.1.2.1.1.5.7.4.1 [1,1]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=CPS Niteleyicisi=http://depo.kamusm.gov.tr/ilke [1,2]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=Kullanıcı Uyarısı Niteleyicisi=Uyarı Metni=Bu sertifika ile ilgili sertifika uygulama esaslarını okumak için belirtilen web sitesini ziyaret ediniz.
CRL Dağıtım Noktaları	[1]CRL Dağıtım Noktası Dağıtım Noktası Adı: Tam Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/kurumsal/kurumsal-s1.crl
Yetkili Bilgi Erişimi	[1]Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi=Sertifika Yetkilisi Yayımcısı(1.3.6.1.5.5.7.48.2) Diğer Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/kurumsal/kurumsal-s1.crt

c) Kamu SM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	7c 01
İmza Algoritması	sha384ECDSA
Sertifika Veren	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2 OU = BİLGEM O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	31 Mayıs 2022 Salı 12:05:56
Geçerlilik Sonu	31 Mayıs 2032 Pazartesi 12:05:56
Konu	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2 OU = BİLGEM O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Ortak Anahtar	ECC (384 Bits)
Uzantılar	Değer
Konu Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID= 14 06 5b 27 be 98 35 16 61 30 c6 af dc 25 29 31 6e e3 ca 20
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı SİL İmzalama, SİL İmzalama
Temel Kısıtlamalar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=Yok

d) Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	00 b0 1c
İmza Algoritması	sha384ECDSA
Sertifika Veren	CN = KamuSM Kurumsal Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 2 OU = BİLGEM O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	4 Ekim 2022 Salı 16:07:20
Geçerlilik Sonu	11 Ağustos 2042 Pazartesi 11:35:24
Konu	CN = Ödeme Kaydedici Cihaz Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı-S2 OU = BİLGEM O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli

	C = TR
Ortak Anahtar	ECC (384 Bits)
Uzantılar	Değer
Yetkili Anahtar Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID= 14 06 5b 27 be 98 35 16 61 30 c6 af dc 25 29 31 6e e3 ca 20
Konu Anahtar Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; KeyID= 9f 71 a5 81 49 03 1f 7e ee 20 7d 49 8e d8 6b c7 3e af 28 f2
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı Sil İmzalama, Sil İmzalama
Temel Kısıtlar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=0
Sertifika İlkeleri	[1]Sertifika İlkesi: İlke Tanımlayıcısı=2.16.792.1.2.1.1.5.7.4.1 [1,1]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=CPS Niteleyici=http://depo.kamusm.gov.tr/ilke [1,2]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=Kullanıcı Uyarısı Niteleyici=Uyarı Metni=Bu sertifika ile ilgili sertifika uygulama esaslarını okumak için belirtilen web sitesini ziyaret ediniz.
CRL Dağıtım Noktaları	[1]CRL Dağıtım Noktası Dağıtım Noktası Adı: Tam Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/kurumsal/kurumsal-s2.crl
Yetkili Bilgi Erişimi	[1]Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi=Sertifika Yetkilisi Yayımıcısı(1.3.6.1.5.5.7.48.2) Diğer Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/kurumsal/kurumsal-s2.crt